

**Koncepce
environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty
Olomouckého kraje**

Stručná verze koncepce
a
Přehled organizací zabývajících se EVVO



Olomoucký kraj

Fotografie:

Jindřich Chlápek, SCHKO Jeseníky (podtisk obálky)

Tomáš Brázda, Slovanské gymnázium Olomouc (fotografie na obálce)



Koncepce environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty Olomouckého kraje

Stručná verze koncepce

zhotovitel: Sdružení pro ekologickou výchovu Sluňákov,
Lidická 10, 783 35 Horka nad Moravou; tel. 585 513 225 (2); slunakov@mmol.cz



1 ÚVOD	5
2 ANALYTICKÁ ČÁST	6
3 NÁVRHOVÁ ČÁST	9
3.1 Environmentální osvěta a přístup veřejnosti k informacím	9
3.2 Environmentální výchova dětí a mládeže, vzdělávání pedagogických a odborných pracovníků	12
3.2.1 Mateřské školy	13
3.2.2 Základní školy	13
3.2.3 Střední školy a střední odborná učiliště	15
3.2.4 Speciální školy	16
3.2.5 Vysoké školy	16
3.2.6 Mimoškolní výchova a vzdělávání dětí a mládeže	18
3.2.7 Vzdělávání pedagogických a odborných pracovníků	19
3.3 Environmentální vzdělávání a osvěta ve veřejné správě	19
3.4 Environmentální vzdělávání a osvěta v podnikové sféře	21
3.5 Environmentální vzdělávání a osvěta středisek ekologické výchovy	23
3.6 Environmentální vzdělávání a osvěta nestátních neziskových organizací	24
4 ORGANIZAČNÍ A FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ SYSTÉMU EVVO	26
4.1 Finanční zabezpečení koncepce EVVO Olomouckého kraje	27
4.2 Monitoring, vyhodnocování a aktualizace Koncepce EVVO Olomouckého kraje	29
4.3 Propagace koncepce EVVO Olomouckého kraje	29
5 ZÁVĚR	30
Seznam zkratk:	31
příloha č. 1: Základní pojmy	33
příloha č. 2: Právní předpisy a dokumenty vztahující se ke koncepci EVVO ..	37
příloha č. 3: Přehled organizací zabývajících se EVVO	47



1 ÚVOD

Koncepce EVVO Olomouckého kraje je zpracována v souladu s usnesením Vlády ČR č. 1048/2000 o Státním programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) v České republice. Státní program EVVO a jeho Akční plány na léta 2004-2006 vymezují zatím nejpodrobněji cíle, aktivity a úkoly v oblasti EVVO. Pro státní správu je toto usnesení závazné, vůči samosprávě má doporučující charakter. Z tohoto podnětu i s vědomím významu EVVO pro společnost se rozhodl Olomoucký kraj zpracovat krajskou koncepci EVVO. Zpracování bylo zadáno Sdružení pro ekologickou výchovu Sluňákov, avšak koncepce vznikla jako výsledek týmové práce v součinnosti s představiteli neziskové sféry, státní správy a samosprávy. Koncepce byla připomínkována veřejností.

Hlavním cílem koncepce je efektivním výchovným a osvětovým působením na všechny články společnosti přispět k udržitelnému rozvoji kraje, zvýšit úroveň environmentálního vědomí všech obyvatel kraje a zvýšit odpovědnost každého jednotlivce za současný i budoucí stav životního prostředí.

K dosažení tohoto cíle je potřeba vytvořit koncepční mechanismy podpory ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty v kraji. Důležitá je komunikace a spolupráce mezi jednotlivými subjekty, které v této oblasti působí.

Koncepce EVVO Olomouckého kraje má poměrně široký a dlouhodobý rámec (15 let), do kterého je zasazen v dnešní době známý konkrétní výčet opatření a projektů, jejichž počet a obsah může být doplňován.

Programová část koncepce oslovuje všechny skupiny společnosti jako účastníky různých opatření nebo subjekty, na které chce koncepce působit. Konkrétní úkoly a finanční nároky jsou formulovány s pohledu zadavatele, kterým je Olomoucký kraj.



2 ANALYTICKÁ ČÁST

Analýza stávajícího stavu byla provedena na základě dotazníkového šetření, SWOT analýzy a průzkumu ekogramotnosti. Výstupy byly rozpracovávány na setkáních zaměřených na cílové skupiny a při mnohých osobních setkáních. Závěry vedou k potřebě pokračovat a rozšiřovat EVVO v Olomouckém kraji a všechny jsou obsaženy v úplné verzi koncepce.

V rámci zpracování analytické části Koncepce EVVO byly závěry analytických zjištění formalizovány do podoby SWOT analýzy, jejíž základ vzešel ze setkání zástupců subjektů zabývajících se EVVO. SWOT analýza tvoří podklad pro návrh všech opatření. Porovnání SWOT analýzy s návrhem opatření (*a naopak*) umožňuje rychlou a jednoznačnou kontrolu konzistence analytické a návrhové části dokumentu. Z praktických důvodů (*odlišná organizační struktura, specifické zaměření i způsob práce cílových skupin*) je SWOT analýza rozdělena na analytické poznatky v oblasti školství a v ostatních oblastech.

Vysvětlivky k odkazům na SWOT analýzu následujícím textu

[+] silná stránka

[-] slabá stránka

[?] příležitost

[!] hrozba

[Š] oblast školství

[O] ostatní oblasti



SWOT ANALÝZA EVVO OLOMOUCKÉHO KRAJE I – EVVO V OBLASTI ŠKOLSTVÍ

silné stránky	+	slabé stránky	-
+Š1) nabídka programů a služeb neziskových organizací +Š2) existence metodických a informačních materiálů +Š3) zavedená střediska ekologické výchovy +Š4) existující celostátní síť škol a projekty, které se zabývají EVVO (MRKEV, Klub ekologické výchovy, Tereza) +Š5) existence alternativních výukových materiálů (Ekologický přírodopis) +Š6) samostatná Katedra ekologie na Přírodovědecké fakultě UP v Olomouci		-Š1) současné vzdělávací programy ve školách poskytují nedostatečný prostor pro kontakt dětí s přírodou -Š2) nedostatek financí ve školních rozpočtech, nedostatek dostupných finančních zdrojů -Š3) nízká informovanost, nízká metodická podpora, nedostatečná výměna zkušeností mezi školami -Š4) nedostatek kompetentních pedagogů pro EVVO -Š5) málo praktických činností ve výuce -Š6) ve školách nejsou vytvořeny podmínky pro práci koordinátorů EVVO -Š7) rozpory reality a proklamovaných zásad trvalé udržitelnosti a nekonsumního života (provoz škol, školní zahrady) -Š8) nedostatečné a nerovnoměrné pokrytí kraje subjekty, které poskytují služby EVVO školským zařízením -Š9) nedostatek pomůcek a materiálů, špatné vybavení učeben -Š10) neexistuje databáze obhájených bakalářských, diplomových a doktorandských prací, které řeší environmentální problematiku se vztahem k území Olomouckého kraje	
příležitosti	?	hrozby	!
?Š1) využití chráněných území v kraji ?Š2) využití internetu pro informování, komunikaci a vzdělávání ?Š3) využití programů MŽP a MŠMT a jejich metodických doporučení ?Š4) uplatnění EVVO na školních výletech ?Š5) zapracování EVVO do rámcových vzdělávacích programů škol ?Š6) využití ekologie k řešení mezioborových problémů ?Š7) rozšíření nabídky volitelných předmětů na UP		!Š1) nedostatečná finanční podpora EVVO, nedostatečné využití zdrojů, zejména fondů Evropské unie !Š2) nedostatečná politická podpora EVVO v kraji !Š3) nedostatek aktivního zájmu dětí a mládeže !Š4) obtížná dostupnost a omezená kapacita středisek ekologické výchovy	



SWOT ANALÝZA EVVO OLOMOUCKÉHO KRAJE I – EVVO V OSTATNÍCH OBLASTECH

silné stránky	+	slabé stránky	-
+O1) zavedené akce EVVO pro širokou veřejnost +O2) zkušené organizace na poli EVVO s vytvořeným zázemím +O3) zdroje a nástroje k informování obyvatel		-O1) slabá informovanost a podpora při uplatňování právních předpisů -O2) nedostatečná koordinace složek státní správy -O3) nedostatek programů pro dospělé -O4) malá systematicčnost financování EVVO, nestabilní financování organizací působících v EVVO -O5) vzájemná nedůvěra části veřejné správy, neziskových organizací a veřejnosti -O6) nedostatečná podpora neziskových organizací -O7) nerovnoměrné rozmístění organizací, služeb a aktivit EVVO -O8) nedostatek zkušeností veřejné správy se zapojováním veřejnosti do rozhodování ovlivňující životní prostředí -O9) málo vhodných praktických příkladů EVVO, jejich nedostatečná propagace -O10) slabá nabídka programů celoživotního vzdělávání -O11) nedostatečná podpora a špatná prezentace environmentálně zaměřených podnikatelských aktivit -O12) existenční problémy části podniků, limitující zájem o EVVO	
příležitosti	?	hrozby	!
?O1) využití fondů Evropské unie pro financování EVVO ?O2) zapojení zainteresované veřejnosti do tvorby pravidel a zákonů EVVO ?O3) fungující vyzkoušené programy pro podnikatelský sektor ?O4) využívání dobrovolnických služeb ?O5) motivace účasti veřejnosti ve správních řízeních, procesech EIA (SEA) a projektech místní Agendy 21 ?O6) rozvoj využívání informačního systému v oblasti EVVO a elektronických forem komunikace ?O7) zahrnutí EVVO do ostatních krajských dokumentů		!O1) nízká motivace a malý zájem veřejnosti !O2) nesystemovost státní politiky !O3) rozdíl mezi deklarací a praxí orgánů veřejné správy !O4) ztotožnění EVVO pouze s jednou či několika cílovými skupinami nebo přístupy !O5) ohrožení výsledků EVVO konkurencí konzumního životního stylu, který je atraktivní pro značnou část populace	



3 NÁVRHOVÁ ČÁST

Základní vize krajské koncepce EVVO:

Prohlubování vztahu lidí k přírodě a krajině a zvýšení jejich povědomí o životním prostředí se projeví širším zapojením veřejnosti do konkrétních řešení a předcházení environmentálních problémů v Olomouckém kraji. Dojde tak ke zlepšení kvality života a k postupnému snižování nákladů na ochranu životního prostředí.

3.1 Environmentální osvěta a přístup veřejnosti k informacím

Cílový stav 2015

Je vytvořena síť institucí a organizací, které zajišťují občanům běžný přístup k informacím o stavu životního prostředí, o aktuálních problémech životního prostředí a o možnostech a způsobech jejich řešení. Motivují tím k šetrnému chování k přírodě ve smyslu konceptu trvale udržitelného rozvoje. Lidé se chovají k prostředí ve kterém žijí tak, aby předávali následujícím generacím přírodu v takovém stavu, v jakém ji zažívali oni sami. Občané jsou průběžně informováni o platných právních normách v oblasti životního prostředí a o dopadu výrobků na kvalitu životního prostředí. Je zajištěna účast veřejnosti při rozhodování o zásadních otázkách týkajících se životního prostředí.

Priority

- **zajistit environmentální osvětu**
stabilně zajistit kvalitní všeobecné povědomí o environmentálních souvislostech a dopadech každodenních lidských činností na kvalitu života občanů Olomouckého kraje; propagovat pozitivní vzorce šetrné spotřeby a šetrného environmentálního chování ve všech vrstvách společnosti
- **podporovat účast veřejnosti při rozhodování**
vytvářet a stále podporovat mechanismy vedoucí k co nejširšímu zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů v environmentálních plánech a koncepcích; podporovat účast veřejnosti na projednávání závažných zásahů do kvality životního prostředí a krajiny

Opatření, projekty a aktivity pro realizaci:

1. **vytvořit a podporovat mediální zdroje informací o EVVO a životním prostředí [swor!O1]**



vytvořit a aktualizovat internetové stránky tematicky zaměřené na životní prostředí v kraji (*návrh v úplné verzi koncepce*), podpořit zpravodaje zaměřené na životní prostředí; poskytovat informace místním médiím; doporučit informace o životním prostředí jako součást obecních a městských zpravodajů v kraji a městských kabelových televizí; vydávat vlastní publikace a materiály

2. **vytvořit krajské poradenské a informační centrum „Ekofórum“** [swot O3]
vytvořit pracoviště specializované na zajištění kvalitní, široké a včasné informovanosti občanů o dění, projektech a problémech v oblasti ochrany a tvorby životního prostředí; provozovat „zelený telefon“ a zajistit krajské internetové stránky EVVO
3. **podporovat vznik sítě ekologických poraden** [swot O1, O7, O9]
podporovat rovnoměrné rozmístění poraden v kraji s důrazem na dosažitelnost pro občany; podporovat možnou provázanost se vznikajícími SEV; využívat síť jiných informačních center (*turistika, zdravotnictví apod.*); podporovat nezávislé poradenství
4. **zajistit fungování systému financování občanských aktivit v oblasti EVVO** [swot O4, !O2]
zachovat financování aktivit EVVO v rámci OPOK; zajistit včasnou propagaci a šíření informací o možnostech získání finanční podpory na aktivity EVVO; klást důraz na zvyšování kvalifikační úrovně lidí poskytujících environmentální osvětu; umožnit další rozvoj organizací.
5. **finančně podporovat** (*v rámci OPOK a z rozpočtových zdrojů*)
 - a) **akce, které přispívají k rozvoji environmentální gramotnosti občanů** [swot +O1, O1, O3]
podporovat veřejné akce umožňující propagaci celé řady aktivit zaměřených na poskytování informací o ochraně životního prostředí (*Dny Země ve městech a obcích, Dny zdraví, Evropský týden dopravy, Den bez aut apod.*); podporovat mezisektorovou spolupráci zejména s kulturní a sociální sférou; podporovat prezentaci aktivit EVVO na velkých společenských akcích (*výstavy, veletrhy, konference, semináře, workshopy, vhodné kulturní či společensky významné události, soutěže oceňující projekty a výrobky v oblasti životního prostředí*)
 - b) **aktivity vedoucí k zapojování veřejnosti do rozhodování v oblasti životního prostředí** [swot O5, -O8]
 - c) **zpřístupnění přírodně a geologicky zajímavých lokalit** [swot O3]
podporovat budování a rozvoj naučných stezek, pěších a cyklistických tras; podporovat vydávání publikací s přehledem zajímavých území a naučných stezek, zpřístupnit materiály na webových stránkách EVVO



- d) rozšíření nabídky programů pro veřejnost zaměřené na poznávání přírody v různých zařízeních [swot O10]**
podporovat stanice pro handicapované živočichy, ZOO, muzea, botanické zahrady, arboreta, hvězdárny apod.
- e) místní akce zaměřené na zachování nebo vznik pozitivních tradic a zvyků [swot O3]**
- 6. podporovat zapojení měst a obcí do mezinárodních sítí a programů zaměřených na udržitelný rozvoj komunit [swot O8, O9, ?O5]**
podporovat zapojení do místní Agendy 21, do sítě zdravých měst, do programu obnovy venkova a do podobných aktivit, ve kterých je práce s veřejností základním východiskem jejich úspěšné realizace
- 7. aktivně podporovat účast veřejnosti a neziskových organizací ve správních řízeních [swot O8, ?O2]**
iniciovat setkání neziskových organizací a zainteresované veřejnosti při závažných řízeních týkajících se ochrany životního prostředí, tvorby a implementace dokumentů a dlouhodobých programů rozvoje kraje
- 8. iniciovat v obcích s rozšířenou působností vydání praktické příručky „Jak chránit životní prostředí“ [swot !O1]**
sestavit a vydat publikaci s návodem jak postupovat v případě ohrožení životního prostředí; v publikaci uvést seznam a kompetence jednotlivých institucí s nabídkou organizací, jejichž činnost souvisí s životním prostředím
- 9. vytvořit informační materiál o environmentálních problémech Olomouckého kraje [swot O5]**
sestavit ekologickou mapu (*odpady, energetika, voda, ovzduší, půda, přírodní podmínky, chráněná území, adresáře organizací, ekoturistika, zdravotní stav obyvatelstva, rizika apod.*)
- 10. zajistit stabilní propagaci Koncepce EVVO Olomouckého kraje [swot O2]**
zajistit propagaci koncepce zejména u dotčených organizací a institucí spojených s EVVO, členů obecních, městských, regionálních rad, zastupitelstev a zainteresované veřejnosti; prezentovat materiál (*výstavy, CD ROM, propagační letáky*)



3.2 Environmentální výchova dětí a mládeže, vzdělávání pedagogických a odborných pracovníků

Cílový stav 2015

Utváření kladných vztahů dětí k přírodě a jejich žádoucích postojů ke zdravému životnímu prostředí se stalo samozřejmou součástí výchovného působení v mateřských i základních školách na území celého kraje. Školní vzdělávací programy na všech základních školách, středních školách, vyšších odborných školách a odborných učilištích v kraji obsahují environmentální témata prolínající se celým učebním plánem. Programy učí utvářet přátelské a ohleduplné postoje vůči přírodě a životnímu prostředí a přijímat osobní odpovědnost za stav životního prostředí. Provoz škol a školních zařízení vyhovuje ekologickým požadavkům platným v zemích Evropské unie. Je vytvořena síť středisek ekologické výchovy, která umožňuje všem žákům základních škol navštívit minimálně jednou za školní docházku ekologický výukový program ve středisku ekologické výchovy. Všichni studenti středních škol absolvují v rámci studia vícedenní terénní kurz s ekologickým zaměřením.

Priority

- **ustanovit a podpořit koordinátory EVVO na školách**
ustanovit na školách kvalifikovaného koordinátora (*garanta*) ekologické výchovy, který je zodpovědný za zpracování a naplňování ekovýchovného plánu školy a bude ve své práci plně podporován ředitelstvem školy i celým sborem; zapojit pedagogy speciálních škol; zajistit metodickou a odbornou pomoc školním koordinátorům environmentální výchovy; zabezpečit jejich další vzdělávání a informování; upevnit ekologicky příznivé postoje pedagogů; zvýšit účinnost environmentálního působení školy
- **podpořit environmentálně zaměřené mimoškolní zájmové činnosti**
podpořit síť organizací v kraji, které umožňují zapojení dětí do přírodovědně, ekologicky či ochrannářsky orientovaných mimoškolních zájmových činností poskytovaných na vysoké odborné a metodické úrovni
- **podpořit environmentální témata v osnovách studentů univerzit**
zvýšovat ekologickou gramotnost a aktivní přístup studentů k péči o životní prostředí s důrazem na studenty učitelských oborů; podporovat vznik a prezentaci bakalářských, diplomových a doktorandských prací, které řeší environmentální problematiku se vztahem k území kraje
- **vytvořit systém environmentálního vzdělávání pedagogických pracovníků**
vytvořit obsahově i organizačně kvalitní a pro učitele běžně dosažitelný systém environmentálního vzdělávání pedagogických pracovníků, tj. učitelů a vychovatelů na školách i pedagogů středisek ekologické výchovy

3.2.1 Mateřské školy

Opatření, projekty a aktivity pro realizaci

- 11. sestavit pracovní skupinu jako poradní a iniciační orgán pro rozvoj environmentální výchovy v mateřském školství [swot T Š3]**
- 12. zajišťovat pravidelný informační servis mateřským školám v kraji, které projeví o environmentální výchovu zájem [swot +Š4, Š2, Š3, Š7,, ?Š2, ?Š5]**

vybudovat a aktualizovat sekci pro pedagogy mateřských škol na webových stránkách EVVO Olomouckého kraje (*školní projekty environmentální výchovy; sestavování rámcových vzdělávacích plánů; náměty pro environmentálně šetrný provoz mateřské školy včetně zdravého stravování; databáze metodických materiálů a pomůcek; propagace ekologických programů, soutěží a jiných aktivit pořádaných SEV a dalšími organizacemi*); informovat o uzávěrkách grantů, o poradenství, o fundraisingu; rozesílat elektronický zpravodaj pro pedagogy mateřských škol; využívat informačního zpravodaje OŠMT
- 13. připravovat a distribuovat kvalitní metodické materiály a pomůcky k EVVO [swot+Š2, Š9]**

provádět průzkum potřeb a zájmu ze strany pedagogů mateřských škol
- 14. rozvíjet síť zařízení poskytujících výukové programy [swot Š1, !Š4]**

podporovat SEV a další organizace s programy, které kladou důraz na přímý kontakt dětí s přírodou; podporovat postupné zvyšování počtu těchto zařízení, aby bylo umožněno všem mateřským školám účastnit se ekologických výukových programů (viz kap. 3.5.)

3.2.2 Základní školy

Opatření, projekty a aktivity pro realizaci

- 15. vytvořit skupinu učitelů zkušených v oblasti EVVO [swot ?Š5]**

poskytovat metodickou pomoc při provádění EVVO (*semináře a konzultace, vzorové školní vzdělávací programy, webové stránky apod.*)
- 16. zajišťovat pravidelný informační servis všem koordinátorům EVVO na základních školách v kraji zařazených na vlastní žádost do sítě environmentálně zaměřených škol [swot +Š4, Š1, Š2, Š3, Š7, ?Š2, ?Š5]**

vytvořit krajskou síť škol zapojených do systému EVVO, koordinovat její činnost se stávajícími sítěmi MRKEV a KEV; vybudovat, aktuali-



zovat a prezentovat sekci pro základní školy na webových stránkách EVVO Olomouckého kraje (*školní projekty environmentální výchovy; sestavování rámcových vzdělávacích plánů; náměty k environmentálně šetrnému provozu školy; databáze metodických materiálů a pomůcek; propagace ekologických programů, soutěží a jiných aktivit pořádaných SEV a dalšími organizacemi*); vytvořit a umístit na webových stránkách databázi exkurzních objektů; informovat o uzávěrkách grantů, o poradenství a fundraisingu; rozesílat elektronický zpravodaj pro koordinátory EVVO; využívat informačního zpravodaje OŠMT

17. zvyšovat zastoupení environmentálních témat ve školních vzdělávacích programech a učebních plánech [swot Š1, Š5, ?Š5]

realizovat metodický pokyn MŠMT k EVVO ve školách a školských zařízeních; uplatňovat projektové vyučování, spolupracovat s místní komunitou a nevládními organizacemi; využívat výuku zabezpečenou středisky ekologické výchovy včetně exkurzí a pobytových terénních kursů

18. vytvořit databázi pomůcek a materiálů pro EVVO a systém jejich distribuce mezi školy

[swot +Š2, Š9]

19. poskytovat odbornou, metodickou i finanční podporu pravidelným i jednorázovým environmentálním projektům a aktivitám základních škol

[swot Š2, Š7]

využívat průhledný systém k finanční podpoře malých environmentálních projektů škol; podporovat ekologické olympiády, soutěže a exkurze; zpracovat a uplatňovat koncepty úspor energie, surovin a vody jednotlivých škol (*využívání alternativních zdrojů energie; zapracování do vnitřních směrnic škol nákup drogistických přípravků, kancelářských a provozních potřeb šetrných vůči životnímu prostředí; předcházení odpadům a třídní odpadů*); spolupracovat s podniky využívajícími nebo produkujícími výrobky šetrné vůči životnímu prostředí; využívat místní produkce ve školních jídelnách; využívat školních zahrad k prezentaci šetrných a tradičních způsobů hospodaření

20. vytvořit funkční síť denních a pobytových středisek ekologické výchovy

[swot Š1, !Š4]

umožnit všem základním a středním školám na území Olomouckého kraje absolvovat půldenní i vícedenní ekologické výukové programy (viz kap. 3.5.)



3.2.3 Střední školy a střední odborná učiliště

Opatření, projekty a aktivity pro realizaci

21. **ve školních vzdělávacích programech dbát na patřičné zastoupení všeobecných i speciálních environmentálních témat dotýkajících se jednotlivých oborů a jejich praktických dopadů na životní prostředí [swor?Š5]**
klást důraz na komplexní prevenci poškozování životního prostředí, na řešení možných environmentálních problémů u zdrojů a na praktickou kultivaci postojů budoucích odborníků k péči o životní prostředí; podporovat zařazení kvalifikované výuky předmětu Ekologické praktikum
22. **poskytovat odbornou, metodickou i finanční podporu soustavným i jednorázovým environmentálním projektům a aktivitám středních škol a učilišť [swor Š2, Š7]**
využívat průhledný grantový systém k podpoře malých environmentálních projektů škol; podporovat ekologické olympiády, soutěže, středoškolskou odbornou činnost s environmentální tematikou; zpracovávat a uplatňovat koncepty úspor energie, surovin a vody jednotlivých škol (*využívání alternativních zdrojů energie; zapracování do vnitřních směrnic škol nákup drogistických přípravků, kancelářských a provozních potřeb šetrných vůči životnímu prostředí; předcházení a třídění odpadů*); spolupracovat s podniky využívajícími nebo produkujícími výrobky šetrné vůči životnímu prostředí; využívat místní produkce ve školních jídelnách; využívat školních zahrad a statků k prezentaci šetrných a tradičních způsobů hospodaření
23. **soustavně zařazovat výuku zabezpečenou středisky ekologické výchovy [swor Š1, !Š4]**
zajišťovat výuku především pro první ročníky učilišť a středních škol; připravovat, organizovat a poskytovat pobytové kurzy s ekologickou a environmentální tematikou v terénních střediscích ekologické výchovy; organizovat a koordinovat soutěže a jiné osvětové aktivity
24. **zajišťovat pravidelný informační servis koordinátorům EVVO na středních školách a učilištích zařazených na vlastní žádost do sítě environmentálně zaměřených škol [sworT +Š4, Š1, Š2, Š3, Š7, ?Š2, ?Š5]**
vybudovat, aktualizovat a prezentovat v sekci pro střední školy na webových stránkách EVVO Olomouckého kraje (*školní environmentální projekty; rámcové vzdělávací plány a náměty k environmentálně šetrnému provozu školy a dalších školních budov a provozů; databáze metodických materiálů a pomůcek; propagace ekologických programů, soutěží a jiných*



aktivit pořádaných SEV a dalšími organizacemi); vytvořit databázi témat a námětů pro samostatné studentské práce; vytvořit databázi exkurzních objektů; zajistit poradenství při získávání dotací a grantů; informovat o obsahu a uzávěrkách grantových řízení; rozesílat elektronický zpravodaj pro koordinátory EVVO; využívat informačního zpravodaje OŠMT; zvýšit počty učitelů v sítích MRKEV a KEV, zkvalitnit jejich činnost

25. spolupracovat s odbornými institucemi v oblasti ochrany přírody [swot Š3]

spolupracovat se správami chráněných krajinných oblastí, Agenturou ochrany přírody a krajiny, odbory životního prostředí, Českou inspekcí životního prostředí atd.; podporovat lektorskou činnost; spolupracovat v rámci středoškolské odborné činnosti

3.2.4 Speciální školy

Opatření, projekty a aktivity pro realizaci

Z analýzy současného stavu vyplývá (viz kap 2.), že k hlavním problémům ekologické výchovy na speciálních školách patří absence zapojení pedagogů do sítí EVVO. Pro speciální školy platí do značné míry opatření uvedené v kapitole 3.2.2. – Základní školy

26. zapojit pedagogy speciálních škol do učitelských sítí [swot Š3]

27. využívat služeb nestátních neziskových organizací a SEV [swot +Š1]

3.2.5 Vysoké školy

Cílový stav 2015

Probíhá kvalitní ekologická a environmentální příprava studentů všech studijních oborů učitelství pro základní a střední školy. Environmentální minimum a didaktika ekologické výchovy je nabízena v rámci celouniverzitních nabídek a je dostupná studentům všech oborů. Probíhá studijní praxe v organizacích s činností zaměřenou na EVVO. Teoretická výuka je výrazně doplněna exkurzemi, pobyty v přírodě a řešením praktických ekologických problémů za zdi univerzity. Je zajištěno otevření univerzity pro širokou veřejnost v oblasti EVVO. Univerzita nabízí další vzdělávání veřejnosti, univerzitu třetího věku, školení pro podnikatelské subjekty a veřejnou správu. Existuje periodicky doplňovaná databáze bakalářských,



dipломových a postgraduálních prací řešících environmentální problémy Olomouckého kraje.

Opatření, projekty a aktivity pro realizaci

vzhledem k autonomii vysokých škol jde většinou o opatření doporučující, která jsou odvislá od jednání s příslušnými funkcionáři UP

- 28. zařadit předměty Základy ekologie a Ekopedagogické minimum do povinných předmětů studijních programů učitelských oborů [swot ?Š7]**
- 29. vytvořit a aktualizovat databázi obhájených bakalářských, diplomových a doktorandských prací [swot Š10]**

zahrnout do databáze práce řešící environmentální problematiku se vztahem k území Olomouckého kraje, založit tradici periodických interdisciplinárních odborných setkání studentů s prezentací těchto prací; vyhodnocovat nejkvalitnější práce v oboru; podporovat, propagovat a popularizovat výsledky odborné práce vysokoškolských učitelů i studentů týkající se environmentální problematiky
- 30. podporovat praktickou činnost a spolupráci v rámci studia [swot Š5]**

podporovat tvorbu environmentálně zaměřených diplomových prací, mezifakultní projekty, spolupráci studentů s organizacemi pracujícími v oblasti EVVO; podporovat praxe v subjektech veřejné správy a podnicích se vztahem k problematice životního prostředí; začlenit do studia řešení praktických problémů životního prostředí v Olomouckém kraji
- 31. vytvořit nabídku studijních programů univerzity pro subjekty mimo univerzitní půdu [swot O10]**

zaměřit programy na veřejnost; nabízet univerzitu třetího věku, další vzdělávání pro podnikatele a státní správu atd.
- 32. zvýšit podíl terénních cvičení a exkurzí do přírody [swot ?Š1]**
- 33. doporučit na Přírodovědecké fakultě UP zavedení rozšiřujícího (dalšího) vzdělávání v oboru ekologie**

propagovat odborné předměty (*především ekologii a související disciplíny*) v rámci celé univerzity, doporučit předměty s tímto zaměřením studentům v kategorii předmětů C - volně volitelných
- 34. zviditelnit EVVO v univerzitních médiích [swot O1]**

prezentovat EVVO v rámci festivalu Academiafilm, na webových stránkách Univerzity Palackého a v univerzitních novinách



3.2.6 Mimoškolní výchova a vzdělávání dětí a mládeže

Cílový stav 2015

Každé dítě má možnost zapojit se do mimoškolní zájmové činnosti přírodovědně, ekologicky či ochrannářsky orientované. V Olomouckém kraji existuje fungující síť profesionálních pracovišť, které zajišťují mimoškolní environmentální výchovu a osvětu dětí a mládeže, jakož i vzdělávání dobrovolných i profesionálních pedagogických pracovníků. Krajské orgány tyto aktivity dlouhodobě podporují. Všem pracovníkům v mimoškolní ekologické výchově běžně slouží průběžně aktualizovaný informační a právní servis.

Opatření, projekty a aktivity pro realizaci

35. **podporovat stávající centra, kluby a jiná zařízení nevládních organizací, nabízející dětem a mládeži kvalitní zájmovou činnost v oblasti EVVO** [swot O6]
36. **iniciovat a všestranně podporovat nově vznikající ekovýchovné organizace a zařízení** [swot Š8]
podporovat ekovýchovné organizace (*nová oddělení DDM, střediska ekologické výchovy při základních organizacích ČSOP a Hnutí Brontosaurus, návštěvnická a informační střediska správ chráněných krajinných oblastí*) ve všech mikroregionech Olomouckého kraje tak, aby postupně vznikala fungující síť pokrývající potřeby celého kraje
37. **podporovat environmentálně a ochrannářsky zaměřené letní tábory a soustředění dětí a mládeže** [swot Š1]
financovat formou účelových dotací vznik nových táborových základen a pomoc při provozování stávajících
38. **vytvořit a realizovat program environmentálního vzdělávání pro pedagogy volného času** [swot Š4]
zahrnout do programů pedagogie volného času (*vychovatele školních družin, domovů mládeže, mateřských center; pedagogie domů dětí a mládeže, středisek ekologické výchovy; vedoucí kroužků, klubů, táborů apod.*); provozovat metodický a informační servis pro tyto pracovníky
39. **kategorizovat provádění ekologických výukových programů jako pravidelnou činnost SVC**
umožnit střediskům volného času provádět v souladu s legislativou většiny množství environmentálních programů a přiblížit tak charakter činnosti středisku ekologické výchovy.
40. **iniciovat prvky EVVO v dalších sportovních a kulturních organizacích**



3.2.7 Vzdělávání pedagogických a odborných pracovníků

Cílový stav 2015

V Olomouckém kraji existuje kvalitní a pestrá nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se zastoupením environmentálních témat, která je využívána. Na školách funguje kompetentní koordinátor EVVO.

Opatření, projekty a aktivity pro realizaci

41. zajistit kvalifikované obsazení funkcí koordinátorů EVVO a jejich všestrannou podporu ze strany školských orgánů a vedení základních škol [swor Š3, -Š6]

prezentovat a zdůraznit problematiku EVVO ředitelům základních škol (*výběr koordinátora, vyjasnění jeho úlohy, finanční hodnocení koordinátora EVVO, motivační a mzdovou diferenciaci pedagogů účastnících se vzdělávacích programů, zpracování školních plánů EVVO, využití krajského zpravodaje pro informování o EVVO*)

42. vytvořit systém soustavného environmentálního vzdělávání pedagogů [swor Š4]

připravovat, organizovat a nabízet vzdělávací akce pro učitele mateřských a základních škol; zaměřit environmentální vzdělávání středoškolských pedagogů na udržitelný rozvoj; do obsahu vzdělávacích akcí zařazovat rovněž aktivní metody komunikace a rozhodovacích nácviků široce využitelných v pedagogické praxi; pořádat krajská setkání koordinátorů EVVO; provést analýzu potřebnosti témat seminářů a exkurzí

43. zařadit informace o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků na webové stránky EVVO Olomouckého kraje [swor Š3]

vytvořit informační a distribuční síť koordinátorů a zájemců o EVVO

3.3 Environmentální vzdělávání a osvěta ve veřejné správě

Cílový stav 2015

Pro všechny resorty a úrovně veřejné správy (*zejména pro odbory životního prostředí, školství, územního plánování a rozvoje*) je připravena nabídka vzdělávání o základech ekologie, o principech trvale udržitelného rozvoje, o prevenci v ochraně životního prostředí, o právních předpisech, o komunikativních dovednostech a o zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů. Veřejná správa zapojuje aktivně veřejnost a další subjekty do plánování a roz-



hodování. Veřejná správa vytváří i aktualizuje databáze o stavu životního prostředí tak, aby informace byly pro veřejnost co nejsnadněji dostupné a aktivně se podílí na jejich šíření. Pracovníci veřejné správy rozumějí projektům s podporou Evropské unie a jsou schopni je připravovat a koordinovat. Činnost je zaměřena na podporu dobrého environmentálního chování státní správy a samosprávy v praxi.

Priority

- **zajistit environmentální vzdělávání pracovníků veřejné správy**
zlepšovat schopnost realizovat koncepty trvale udržitelného rozvoje a rozvoje lidských zdrojů ekonomicky přijatelnými způsoby
- **prosazovat ekologicky šetrné přístupy veřejnosti**
zvýšit účinnost úřadů při prosazování ekologicky šetrných přístupů veřejnosti v každodenním životě (*odpady, zeleň, vypouštění odpadních vod, pořádek a čistota, předcházení vandalismu apod.*)
- **podporovat ekologizaci provozu úřadů**
realizovat na úřadech energetické úspory, úspory vody, třídění odpadů, používání ekologicky šetrných výrobků, apod.

Opatření, projekty a aktivity pro realizaci

- 44. vytvořit nabídku environmentálního vzdělávání pracovníků veřejné správy a představitelů samosprávy [swor O1,O2, O8, O9, !O4]**
vzdělávat především pracovníky podléající se na územně-plánovací dokumentaci obcí, odboru životního prostředí a městské policie; využít při tvorbě a realizaci vzdělávacích programů kapacitu SEV a UP Olomouc
- 45. podporovat vytvoření sítě koordinátorů EVVO při úřadech veřejné správy [swor +O2, +O3, O1, O5, O6, O7, O8, O10, ?O3 !O1, !O3]**
zaměřit se zejména na odbory životního prostředí, obce s rozšířenou působností, správy chráněných krajinných oblastí, územní odbor MŽP, pracoviště Agentury ochrany přírody a krajiny; doporučit kvalifikované obsazení pracovníků odpovědných za EVVO, zajistit jejich další vzdělávání (*stáže a reciproční pobyty na národní i mezinárodní úrovni*) a koordinaci činností (*mezi kraji a jednotlivými stupni veřejné správy*); připravovat pro pracovníky EVVO kulaté stoly, konference, besedy apod.; organizovat pravidelná setkání a výměnu zkušeností; organizovat setkání se zástupci ostatních sektorů (*podnikatelé, neziskové organizace, školy*)
- 46. vypracovat a realizovat projekt ekologizace provozu krajského úřadu [swor O2, O8]**
zpracovat možnosti ekologicky šetrného provozu krajského úřadu (*používání recyklovaného papíru, kancelářských a drogistických výrobků se*



značkou *Ekologicky šetrný výrobek, zpracování vnitřní směrnice provozu apod.*) včetně finančních analýz k jednotlivým opatřením; finančně podpořit pilotní projekt na vybraném správním úřadě nižšího stupně v kraji

47. zpracovat praktickou příručku pro směřování obcí k udržitelnému rozvoji a péči o životní prostředí [swor O2, O8]

zpracovat do příručky soubor právních předpisů pro menší obce, doporučení, možnosti a náměty pro environmentální osvětu, návrhy a opatření pro ekologicky šetrný provoz úřadu, manuály pro praktickou činnost jednotlivých úředníků; umístit příručku na webových stránkách EVVO; vydat a rozeslat tištěné brožury, CD-ROM

48. doporučovat a motivovat městské a obecní úřady, aby vstupovaly do environmentálních sítí a projektů [swor O5, ?O2, ?O4, ?O5]

doporučit k realizaci projekty místní Agendy 21 (*sít' zdravých měst, programy obnovy vesnice, program péče o krajinu apod.*)

49. vytvořit moderní návštěvnická centra o přírodě regionu při správách CHKO a při ZOO [swor O3]

50. zajistit, aby rozvojové programy a koncepční dokumenty byly hodnoceny z pohledu uplatnění environmentálních přístupů ve všech sektorech státní správy a samosprávy

3.4 Environmentální vzdělávání a osvěta v podnikové sféře

Cílový stav 2015

Podnikatelský sektor si uvědomuje svou spoluodpovědnost za stav životního prostředí a vyvíjí programy směřující k preventivním přístupům v ochraně životního prostředí. Podniky zavádí inovační technologie a manažerské postupy k ekologizaci svého provozu a zkvalitnění stavu životního prostředí. Podnikatelský sektor je aktivní součástí krajského systému EVVO a spolupracuje na jeho realizaci.

Priority

- **podporovat a zavádět ekologizaci řízení a provozu podnikatelských subjektů**

zavádět systémy řízení podniků a auditů z hlediska životního prostředí - EMAS, integrované prevence v ochraně životního prostředí - IPPC, čistší produkce - CP; zavádět certifikace snižující dopad podniku na životní prostředí (*ekologické zemědělství - KEZ, lesnictví - Forest Stewardship Council atd.*)



- **spolupracovat s ostatními subjekty**
zlepšit spolupráci s veřejnou správou, s vysokými a středními školami i s nevládními organizacemi; zlepšit vzájemnou informovanost; podpořit společné projekty na zlepšení stavu životního prostředí
- **podporovat vzdělávání zaměstnanců**
podporovat vzdělávání projekčních pracovníků a manažerů firem v oblasti inovací a v oblasti předpisů Evropské unie dotýkajících se možností snižování dopadů výrobních činností na životní prostředí

Opatření, projekty a aktivity pro realizaci

- 51. vytvořit skupinu podnikatelských subjektů podléjících se na realizaci koncepce EVVO [swot O11, +O3, ?O3]**
umožnit prezentaci a reklamu na webových stránkách EVVO firmám, které se nějakým způsobem zapojí do systému EVVO (*přispívají na realizaci krajského systému EVVO; zveřejňují informace o dopadech své činnosti na stav životního prostředí; spolupracují s místními úřady, školami a veřejností; umožňují exkurze do provozů s ekologickými programy; certifikují své provozy podle norem ISO a EMAS*); vytvořit z příspěvků podniků krajský fond EVVO například k financování soutěží pro podnikatele
- 52. vytvořit a rozvinout nabídku vzdělávacích programů pro jednotlivá podnikatelská odvětví a profese [swot O1, ?O3, !O4]**
zahrnout do nabídky programy pro projekční pracovníky, vodaře, energetiky, urbanisty, dopravní projektanty, zemědělce, lesníky atd.; využít nabídek SEV působících v kraji a UP v Olomouci; navázat cílenou spolupráci s organizacemi zajišťujícími školící, konzultační a poradenské služby v oblasti EVVO (*ISO a EMAS; podpora certifikace provozů; vytváření systémů čistší produkce; informování o platných právních předpisech a vazbách na legislativu Evropské unie, o preventivních opatřeních, o veřejné kontrole a informační otevřenosti, o šetrné výrobě a spotřebě, atd.*)
- 53. podporovat environmentálně šetrné pilotní projekty [swot O11, ?O3, O12]**
podporovat certifikaci provozů ISO a EMAS, vývoj ekologicky šetrných výrobků, aplikace energeticky úsporných opatření; podporovat otevřenost v poskytování informací; na krajské úrovni vypisovat soutěže o nejúspěšnější podniky, nejlepší produkty; vytvořit systém jejich propagace; zmapovat možnosti ekonomického zvýhodnění podniků realizujících environmentální programy
- 54. informačně podporovat především malé a střední podnikatele [swot O1, O12, ?O6]**



vytvořit sekci na webových stránkách EVVO s výběrem platné legislativy týkající se různých aspektů ochrany životního prostředí a pracovních podmínek; informovat podnikatele o nových předpisech v oblasti životního prostředí, o existujících informačních databázích, o možnostech snižování dopadů na životní prostředí a o otázkách spojených se zaváděním, transferem a managementem inovací a nových technologií

55. podporovat vydávání publikací prezentujících nejlepší dostupná řešení a technologie pro zlepšení stavu životního prostředí [SWOT O11, ?O3]

publikovat způsoby zavádění environmentálních technologií

56. prezentovat existující sítě organizací v oblasti rozvoje venkova [SWOT O1, O12, ?O6]

propagovat například Greenways, ECEAT, Život pro venkov, sdružení výrobců biopotravin, Svaz ekologických zemědělců PROBIO atd.

57. podporovat podnikatelské využití stávajících areálů oproti stavbám na zelené louce [SWOT O11]

zmapovat znehodnocené a nevyužité pozemky a areály (tzv. *brownfields*), hledat náplň a využití pro tyto pozemky

3.5 Environmentální vzdělávání a osvěta středisek ekologické výchovy

Cílový stav 2015

Existuje krajská síť středisek ekologické výchovy s kvalifikovanými pracovníky a zázemím pro uskutečňování školních ekologických výukových programů. Je využívána nabídka vzdělávacích, informativních, případně i kulturních akcí spolupracujících organizací. V rámci sítě fungují existující střediska ekologické výchovy, která jsou doplněna dalšími zařízeními mimo jejich působnost. Je zajištěna dostupnost nabídky EVVO pro školy a další veřejnost. Funguje krajské středisko ekologické výchovy specializované na služby školám. Je zaměřeno zejména na pobytové programy v přírodním prostředí a poskytování informací občanům. Krajské středisko ekologické výchovy je místem, které umožňuje setkávání všech subjektů zapojených do koncepce EVVO a poskytuje možnost vzájemných kontaktů a výměny zkušeností.

Priority

- **rozvíjet síť středisek ekologické výchovy**
rozvíjet síť středisek ekologické výchovy s důrazem na přímý kontakt dětí s přírodou a terénní výuku žáků; postupně zvyšovat počet SEV dle poptávky škol a školských zařízení



Opatření, projekty a aktivity pro realizaci

- 58. stabilizovat a zajistit síť středisek ekologické výchovy**
[swot +O1, O7, ?O4, +Š1, +Š3, +Š4, Š1, Š5, Š8, ?Š1, ?Š4, !Š4]
rozvíjet stávající střediska ekologické výchovy; podporovat trvalou institucionalizaci nevládních organizací připravených plnit funkci SEV (*např. ČSOP Iris, Hnutí Brontosaurus Ještěř*); podporovat také vznik nových zařízení, zejména krajského střediska pro pobytové programy s vhodným umístěním; rozvíjet síť SEV pokrývající území celého kraje tak, aby byla dostupná pro maximální počet škol a dalších uživatelů; koordinovat činnost středisek při sestavování programové nabídky, v zajišťování odpovídající odborné i didaktické úrovně výuky a při soustavném vzdělávání pedagogů těchto pracovišť
- 59. vypracovat metodiku vedení terénních ekologických kursů pro žáky a studenty** [swot Š1, Š5]
- 60. rozšířit činnost SEV o nabídky speciálně zaměřených programů na další cílové skupiny a témata** [swot O1, O3, O9, !O1]
do nabídky zahrnout semináře pro podnikatele, semináře o alternativních zdrojích energie, o alternativním zemědělství, o domácí ekologii, o zdravé výživě, o humanitní environmentalistice, o trvale udržitelném životě apod.
- 61. vytvořit systém akreditace SEV a finančně zajistit jejich provoz**
[swot O4]
zařadit do sítě škol a školských zařízení střediska s velkým objemem realizovaných programů a podílet se na jejich financování (*jejich činnosti přesahují rámec neziskových organizací*)

3.6 Environmentální vzdělávání a osvěta nestátních neziskových organizací

Nestátní neziskové organizace představují a zastupují aktivní část veřejnosti, která se podílí na ochraně přírody a životního prostředí, na trvale udržitelném rozvoji (*komunit, obcí i celého kraje*) a na rozhodování státní správy a samosprávy. Předpokladem pro tyto aktivity je vysoká odborná úroveň pracovníků a členů neziskových organizací v oblasti legislativy, veřejné správy, správních řízení. Poučená a odpovědná participace může přispívat i k řešení odborných problémů, podporuje mezisektorovou a mezioborovou spolupráci, zvyšuje podporu aktivit veřejné správy v oblasti trvale udržitelného rozvoje.



Priority

- **zvyšovat kapacity a kvalifikaci neziskových organizací působících v oblasti EVVO**
podporovat zvyšování kapacity neziskových organizací podílejících se na systému EVVO; zvyšovat kvalifikaci pracovníků NNO tak, aby byly schopni profesionálně poskytovat služby v oblasti EVVO

Opatření, projekty a aktivity pro realizaci

- 62. podporovat práci neziskových organizací v oblasti EVVO v rámci OPOK [SWOT -6, -4, !1]**
budovat lidské zdroje a rozvíjet organizace z přidělených prostředků; vzdělávat pracovníky v oblasti EVVO
- 63. prezentovat programy a termíny akcí neziskových organizací na webových stránkách pro EVVO**
- 64. podporovat spolupráci neziskových organizací s ostatními poskytovateli programů [SWOT -5]**
společně koordinovat a realizovat programy
- 65. podporovat semináře a tréninkové akce pro pracovníky neziskových organizací se zaměřením na EVVO [SWOT -5]**
podporovat semináře o účasti veřejnosti na rozhodování, semináře o uplatnění občanských práv a svobod a semináře v oblasti ochrany přírody a životního prostředí; podporovat společné programy neziskových organizací, podnikatelů a veřejné správy



4 ORGANIZAČNÍ A FINANČNÍ ZABEZPEČENÍ SYSTÉMU EVVO

Základním prvkem organizačního zajištění EVVO je Olomoucký kraj, který je zodpovědný za rozvoj regionu v souladu s legislativou České republiky a v souladu se schváleným Programem rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje. Zpracovatelé navrhuji následující strukturu pro realizaci EVVO Olomouckého kraje:

Schéma organizačního, finančního a monitorovacího zabezpečení systému EVVO v Olomouckém kraji

Úroveň	subjekty	aktivity	Finanční krytí	
Česká republika	MŽP + Český ekologický ústav	MŠMT	státní rozpočet	
	metodická pomoc krajům, vypisování grantových řízení pro NNO, informační systém EVVO, semináře, kurzy, publikace	výběrová řízení a finanční podpora NNO, Metodický pokyn k EVVO na školách a školských zařízeních, Rámcový program pro předškolní vzdělávání		
	aktualizace akčního plánu Státního programu EVVO, meziresortní dohoda o spolupráci v oblasti EVVO			
Olomoucký kraj – strategické řízení	Zastupitelstvo Olomouckého kraje, Výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost (Rada Olomouckého kraje, Komise pro životní prostředí)		krajský rozpočet	
	schvaluje koncepci EVVO a její aktualizace, schvaluje rozpočet kraje s ohledem na koncepci EVVO, přihlíží ke koncepci při rozhodování ve všech oblastech rozvoje kraje týkajících se EVVO, ukládá úkoly dalším orgánům Olomouckého kraje v souladu s návrhem opatření koncepce EVVO, jmenuje poradní sbor a schvaluje jeho statut			
KÚOK Managemet EVVO	Odbor životního prostředí a zemědělství (1 pracovník) Odbor školství mládeže a tělovýchovy (1 pracovník)	poradní orgán: Poradní sbor EVVO		
	koordinace, spolupráce na tvorbě akčních plánů, realizace EVVO, řízení, monitoring, aktualizace, hodnocení, metodika, propagace, provádění výběrových řízení OPOK			
Krajské zařízení	Centrum ekologické výchovy Olomouckého kraje (servisní organizace)		krajský rozpočet, strukturální fondy EU, MŽP, nadace, sponzorské dary	
	pobytové středisko ekologické výchovy	Ekofórum		
	pobytové programy pro školy, školicí centrum pro zájmové skupiny	poradenské centrum, koordinace systému EVVO v kraji, aktualizace webových stránek, knihovna, videotéka, „zelený telefon“		
Prostředníci	města a obce (odborní životního prostředí)	střediska ekologické výchovy a ekologické poradny	další orgány státní správy a samosprávy v EVVO	rozpočty obcí, fondy EU, granty, veřejné zakázky kraje
Cílové skupiny	školy a školská zařízení, podnikatelé, nevládní environmentální hnutí, veřejnost, občanská společnost, další instituce (muzea, knihovny, ZOO atd.)			fondy EU, granty, veřejné zakázky kraje



4.1 Finanční zabezpečení koncepce EVVO Olomouckého kraje

Souhrnné financování projektů a aktivit naplňujících Koncepci EVVO Olomouckého kraje je možné pouze jako vícezdrojové. Je pravděpodobné, že pro některé projekty a aktivity bude muset být vytvořena iniciativa pro zajištění dalších způsobů financování.

Hlavním zdrojem financování Koncepce EVVO je Olomoucký kraj jako hlavní garant EVVO. Olomoucký kraj by měl podporovat jednak hlavní opěrné body pro krajskou síť EVVO z rozpočtu kraje na základě pravidelně aktualizovaného akčního plánu EVVO. Podporovat by měl také environmentální aktivity prostředníků (*zprostředkovatelů EVVO*) i cílových skupin obyvatelstva vypisováním účelových dotací v rámci veřejné zakázky Operačního programu Olomouckého kraje (*OPOK*).

Odhad nákladů na financování EVVO z rozpočtu Olomouckého kraje a OPOK v letech 2004 – 2006.

První akční plán má sloužit k posouzení funkčnosti navrženého systému Koncepce EVVO Olomouckého kraje. V roce 2004 budou prováděny přípravné práce pracovníky OŽPZ a OŠMT bez zvláštních finančních nákladů.



úkolý akčného plánu pro rok 2005-2006 (viz. úplná verze koncepce)	Náklady (tis. Kč)	
	2005	2006
1. ustavení Poradního sboru EVVO Olomouckého kraje	-	-
2. webová stránka EVVO v Olomouckém kraji	50	
3. studie pro vytvoření Centra ekologické výchovy Olomouckého kraje		500
4. propagace Koncepce EVVO Olomouckého kraje a jejích výsledků	30	
5. realizace akcí pro veřejnost	300	300
6. Ekologické dny Olomouc	200	200
7. informační brožura o životním prostředí a EVVO Olomouckého kraje	300	
8. vytvoření a podpora sítě škol aktivně zapojených do systému EVVO	40	360
9. distribuce informačních a metodických materiálů koordinátorům EVVO	75	75
10. semináře EVVO pro pedagogické pracovníky	50	50
11. nabídka subjektů poskytujících školám programy EVVO	40	40
12. sborník nejlepších výukových programů a aktivit EVVO ve školách	50	
13. environmentální vzdělávání pracovníků veřejné správy a představitelů samosprávy	50	
14. environmentálně šetrný provoz KÚOK a dalšího municipálního úřadu Olomouckého kraje	25	75
15. vydání rukověti ekologicky šetrného jednání úředníků státní správy a samosprávy	50	150
16. zahájení procesu místní Agendy 21 v dalším městě/obci Olomouckého kraje, podpora akcí v zapojených městech	120	
17. vytvoření stálé skupiny podnikatelských subjektů podílejících se na realizaci Koncepce EVVO	25	75
18. informování podnikatelů a pracovníků státní správy o platných právních normách	100	
19. vytvoření záměru pro rozvoj SEV a ekologických poraden v Olomouckém kraji	50	
20. rozšíření a vybavení objektu Ekocentra Iris Prostějov	?	
rozpočtové náklady	1 735	1 545
21. rozdělování financí na aktivity EVVO v rámci Operačního programu Olomouckého kraje (OPOK)	2 000	2 500
celkové náklady	3 735	4 145



4.2 Monitoring, vyhodnocování a aktualizace Koncepce EVVO Olomouckého kraje

Průběžné monitorování, vyhodnocování a pravidelná aktualizace Koncepce EVVO Olomouckého kraje přispěje k úspěšnému rozvoji EVVO v kraji. Tento proces pomůže zhodnotit, zda je navržená koncepce uskutečnitelná a využitelná k splnění cílů EVVO v kraji. Monitorování je nesmírně důležité. Může být dokonce podnětem pro nutnost přepracování koncepce. Zodpovědnost v rámci monitorování, vyhodnocování a aktualizace je především věcí managementu EVVO Olomouckého kraje. Vyhodnocení a návrhy na aktualizaci projednává mimo jiné Poradní sbor pro EVVO Olomouckého kraje. Vyhodnocení schvaluje a o aktualizaci rozhoduje Zastupitelstvo Olomouckého kraje.

4.3 Propagace koncepce EVVO Olomouckého kraje

Koncepce EVVO a zprávy o jejím plnění budou trvale vystaveny na webových stránkách Olomouckého kraje, postupně i na účelově zřízených webových stránkách pro EVVO. Veřejnost bude mít možnost koncepci průběžně připomínkovat. Připomínky veřejnosti, podněty managementu, Poradního sboru či konference EVVO budou vyhodnocovány a koncepce bude dle potřeby aktualizována.

Medializaci koncepce EVVO bude zajišťovat management EVVO v součinnosti se zpracovatelem např.:

- vytvořením stručné srozumitelné formy koncepce, obsahující podstatné informace a její filosofii
- představením koncepce Zastupitelstvu Olomouckého kraje v rámci jejího projednávání a schvalování
- představením koncepce při kulatých stolech rozličných subjektů a účastníků
- trvalým uveřejněním jejího plného znění a stručné verze na webových stránkách Olomouckého kraje
- trvalým uveřejněním jejího plného znění a stručné verze na vytvořených webových stránkách pro EVVO a stránkách zpracovatele
- cílenou informační kampaní organizacím a osobám působícím v oblasti EVVO,
- opakovaným poskytnutím stručné tiskové zprávy médiím
- představením koncepce konkrétním subjektům (*např. na jednání svazků obcí, hospodářské komory atd.*)



5 ZÁVĚR

Úkolem Koncepce EVVO Olomouckého kraje bylo vytvoření koncepčního rámce pro zachování a především rozvoj pestré škály aktivit na úseku environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a podpory udržitelného života.

Koncepce je základním podkladem pro zajištění systematického a dlouhodobě funkčního systému, který bude podporovat zvyšování ekologické gramotnosti široké veřejnosti. Týká se zejména povědomí lidí o ekologických problémech a způsobech jejich řešení.

Koncepce nezachází do podrobností. V jednotlivých prioritních oblastech jde především o působení na různé skupiny ve veřejném prostoru, kde se snaží nabízet poměrně rozsáhlou škálu opatření, které jsou myšleny jako zdroj námětů pro zcela konkrétní projekty v oblasti EVVO Olomouckého kraje. Tyto konkrétní aktivity by měly být vyjadřovány v jednotlivých akčních plánech. Aktivity by také měly směřovat k naplnění základní vize celé koncepce a k žádanému cílovému stavu v jednotlivých oblastech veřejného života. Šíře navrhovaných opatření umožňuje v období přípravy následného akčního plánu ihned reagovat na měnící se problémy v oblasti ŽP, které na území Olomouckého kraje nastanou.

Koncepce je zaměřena na vytvoření stabilní sítě prostředníků v EVVO, tak aby tato síť organizací a institucí zajišťovala dosažení žádaných výsledků, to znamená zvyšování ekologického povědomí u občanů Olomouckého kraje.

Koncepce je pro celou řadu organizací a institucí doporučením a nikdy by neměla být veškerá činnost v kraji v oblasti EVVO závislá pouze na právě přijatém akčním plánu. Krajský úřad by měl vždy souběžně aktivně svolávat jednání, která by umožňovala nacházet nové a tvůrčí aktivity v oblasti EVVO, zlepšovat vzájemnou komunikaci lidí, kteří jsou do těchto aktivit zapojeni.

Koncepce vychází z analýzy dosavadních aktivit, slabých a silných stránek, hrozeb a příležitostí v oblasti EVVO. Podkladem pro tuto analýzu byla i dotazníková akce veřejnosti a celá řada konzultací s mnoha subjekty, které provádějí EVVO. Z analýzy vyplývají navržené soubory opatření pro jednotlivé klíčové oblasti veřejného života a ty potom vedou k realizaci zcela konkrétních aktivit v oblasti EVVO.

Koncepce směřuje k naplnění vize, která v horizontu deseti až dvaceti let počítá s podstatnou změnou ve veřejné reflexi životního prostředí. Koncepce EVVO se snaží být podkladem pro celou řadu aktivit, které mají za cíl to, aby většina občanů Olomouckého kraje chápala nezbytnost ochrany a tvorby životního prostředí a koncept trvale udržitelného života jako nedílnou součást společenského života.



Seznam zkratk:

CITES	Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a rostlin
ČSOP	Český svaz ochránců přírody
ČR	Česká republika
DDM	Dům dětí a mládeže
ECEAT	Evropské centrum pro ekoagroturistiku (European center for Eco Agro Tourism)
EHS	Evropské hospodářské společenství
EIA	Posuzování vlivů na životní prostředí (Environmental Impact Assessment)
EMAS	Systém řízení a auditu podniku z hlediska ochrany životního prostředí (Environmental Management and Audit Scheme)
EU	Evropská unie (European Union)
ES	Evropské společenství
EVP	Ekologický výukový program
EVVO	Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
CHÚ	Chráněné území
CHKO	Chráněná krajinná oblast
IPPC	Integrovaná prevence v ochraně životního prostředí (Integrated Pollution, Prevention and Control)
ISO	Norma pro systém environmentálního managementu
KEV	Klub ekologické výchovy
KEZ	Kontrola ekologického zemědělství
KÚOK	Krajský úřad Olomouckého kraje
MRKEV	Metodika a realizace komplexní ekologické výchovy
MOP	Mladí ochránci přírody
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MŠ	Mateřská škola
MZe	Ministerstvo zemědělství
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NNO	Nestátní nezisková organizace
OPOK	Operační program Olomouckého kraje
OŠMT	Odbor školství, mládeže a tělovýchovy
OŽP	Odbor životního prostředí
OŽPZ	Odbor životního prostředí a zemědělství
PRO-BIO	Svaz ekologických zemědělců
PRÚOK	Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje
SEA	Strategické posouzení vlivů na životní prostředí



SEV	Středisko ekologické výchovy
SPŽP	Státní politika životního prostředí
SŠ	Střední škola
SWOT	Analýza silných stránek(Strenghts), slabých stránek(Weaknes- ses), příležitostí (Oportunities) a hrozeb (Threats)
UP	Univerzita Palackého
ZČ	Základní článek
ZO	Základní organizace
ŽP	Životní prostředí
ZŠ	Základní škola



Koncepce environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty Olomouckého kraje

příloha č. 1:

Základní pojmy



Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta*)

„Výchova, osvěta a vzdělávání se provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.“ (Zákon č. 17/1992 Sb. o životním prostředí, §16).

Ekologická, respektive environmentální výchova obsahuje veškeré výchovné, vzdělávací a osvětové úsilí, jehož cílem je především:

- zvyšovat spoluodpovědnost lidí za současný i příští stav přírody i společnosti, za místo, kde žijí a které je jim domovem;
- dbát na smysluplné využívání místních zdrojů;
- rozvíjet citlivost, vstřícnost a tvořivost lidí při řešení problémů péče o přírodu i problémů lidské společnosti;
- utvářet ekologicky příznivé hodnotové orientace, které kladou důraz na dobrovolnou střídmost, na nekonzumní a duchovní kvality lidského života.

Smyslem environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty je především vzbuzovat a udržovat poptávku po ekologicky příznivějších způsobech života, po zdravé přírodě a krajině, po aktivitách a občanské angažovanosti vedoucích k udržitelnému rozvoji obce i Země, po „bohatém životě skromnými prostředky“. Za ekologicky příznivější lze označit takové způsoby života, kdy metabolismus domácnosti (školy či podniku) zatěžuje životní prostředí co nejméně. Snahou environmentální osvěty je posouvat všeobecné mínění a lidské postoje ve prospěch udržitelného života tak, aby se šetrné postoje k životnímu prostředí stávaly silící sociální normou.

Vzdělávání je procesem, jímž se zabývá vzdělání, tj. systém vědomostí, dovedností, návyků, postojů a přesvědčení, které odpovídají potřebám společnosti a umožňují optimální rozvoj lidské osobnosti.

Osvěta zahrnuje nejružnější vzdělávací a výchovné aktivity zaměřené na nejširší vrstvy obyvatelstva nebo na některé specifické cílové skupiny. Environmentální vzdělávání a osvěta jsou zaměřovány především na pozitivní ovlivňování postojů lidí ve prospěch kvality života a zdravého životního prostředí pro současné i příští generace.

*) *Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO) je pojem, který postupně nahrazuje dříve téměř výhradně používaný termín ekologická výchova. Termín ekologická výchova však nadále zůstává součástí legislativy ČR, např. v rámci zákona č. 114/92 Sb., v platném znění, o ochraně přírody a krajiny, který určuje povinnosti v oblasti ekologické výchovy a vzdělávání.*



Vstupem České republiky do Evropské unie a přizpůsobováním právního řádu ČR legislativě Evropské unie však lze očekávat rychlý přechod k adekvátnímu termínu environmentální, který je postupně osvojován cílovými skupinami EVVO i mimo sféru odborné veřejnosti.

Terminologickou nejednoznačnost do českého právního řádu dále vnesl relativně nový zákon č. 123/98 Sb., o právu na informace v ŽP, v platném znění, který zakotvil meritem odpovídající, ale terminologicky odlišný pojem „osvěta, vzdělávání a výchova veřejnosti v oblasti životního prostředí“. Přestože Státní program EVVO je ve srovnání s výše uvedenými zákony č. 114/92 Sb. a č. 123/98 Sb. předpisem nižší právní síly (byl schválen na základě usnesení vlády ČR), užíváme v dalším textu výhradně termín „environmentální výchova, vzdělávání a osvěta“, ve zkratce EVVO, s výjimkou citací dokumentů. Důvodem tohoto rozhodnutí je vztah krajské koncepce ke Státnímu programu EVVO i používání termínu EVVO Meziresortní pracovní skupinou pro EVVO.

Udržitelný rozvoj

Principy trvale udržitelného rozvoje poprvé formulovala ministerská předsedkyně Norska G. H. Brundtlandová v roce 1987: „Udržitelný rozvoj je takový rozvoj, který uspokojuje potřeby současnosti bez ohrožování možností budoucích generací uspokojovat své vlastní potřeby. Je v podstatě procesem změn, ve kterém jsou využívání zdrojů, orientace vývoje technologií a transformace institucí zaměřeny na harmonické zvyšování současného i budoucího potenciálu uspokojování lidských potřeb a aspirací.“ (*Brundtland G.H.: Our Common Future, Oxford University Press, Oxford, 1987*)

Podle Josefa Vavrouška (1994) je trvale udržitelný způsob života „zaměřen na hledání harmonie mezi člověkem a přírodou, mezi společností a jejím prostředím tak, abychom se co nejvíce přiblížili ideálům humanismu a úcty k životu a přírodě ve všech jejích formách. ... Je to způsob života, který hledá rovnováhu mezi svobodami a právy každého jednotlivce a jeho odpovědností vůči jiným lidem i přírodě jako celku, a to včetně odpovědnosti vůči budoucím generacím.“

Na principech udržitelného rozvoje je založen akční program Evropského společenství. Cílem je např. snížení znečišťování ovzduší, minimalizace produkce odpadů a podpora využívání druhotných surovin a ekonomických nástrojů politiky životního prostředí.

V českém právním řádu je trvale udržitelný rozvoj definován v zákoně č. 17/1992 Sb. o životním prostředí: „Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový



rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost a zachovává přirozené funkce ekosystémů.“ (Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, § 6).

Informování veřejnosti

Směrnice č. 90/313/EHS, o volném přístupu k informacím o životním prostředí ukládá zajistit veřejnosti volný přístup k informacím o životním prostředí v institucích placených z veřejných prostředků. Informace o životním prostředí mají být veřejnosti k dispozici na požádání v určitém termínu. Směrnice je plně transponována do české legislativy zákonem č. 123/1998 Sb. o právu na informace o životním prostředí. Tuto směrnici EU rozpracovává tzv. Aarhuská úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí. Tato úmluva je základním mezinárodním dokumentem, který se zabývá přístupem k informacím o ŽP. Zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, vymezuje pojmy, které do této oblasti spadají. Jsou to především informace o stavu životního prostředí a jeho složkách, o příčinách a důsledcích tohoto stavu, o připravovaných činnostech, které by mohly vést ke změně stavu životního prostředí, o správních řízeních, o ekonomických a finančních analýzách použitých v rozhodování, o mezinárodních závazcích atd.

Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, stanoví podmínky pro výkon zaručeného práva veřejnosti na informace v působnosti veřejné správy ve shodě s článkem 17 Listiny základních práv a svobod.

Ochrana životního prostředí

„Ochrana životního prostředí zahrnuje činnosti, jimiž se předchází znečištění nebo poškozování životního prostředí nebo se jimi toto znečištění nebo poškozování omezuje a odstraňuje. Zahrnuje ochranu jeho jednotlivých složek, druhů organismů nebo konkrétních ekosystémů a jejich vzájemných vazeb, ale i ochranu životního prostředí jako celku.“ (Zákon č. 17/1992 Sb. o životním prostředí, § 9)



Koncepce environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty Olomouckého kraje

příloha č. 2:

Právní předpisy a dokumenty vztahující se ke koncepci EVVO

Obsah

- 1 Povinnosti krajů v oblasti EVVO ve smyslu platných právních norem 38
- 2 Státní program environmentální výchovy a osvěty v České republice 39
- 3 Další dokumenty zakládající postavení EVVO..... 41
- 4 Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje 44
- 5 Mezinárodní závazky 45



1. POVINNOSTI KRAJŮ V OBLASTI EVVO VE SMYSLU PLATNÝCH PRÁVNÍCH NOREM

Všeobecné podmínky pro EVVO stanovuje zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí, § 16:

„Výchova, osvěta a vzdělávání se provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.“

Toto ustanovení se týká veškerého vzdělávání, výchovy a osvěty a měly by se jím řídit všechny subjekty, které se oblasti EVVO dotýkají.

Jmenovitě a konkrétněji jsou povinnosti krajů (v přenesené i samostatné působnosti) vymezeny následujícími zákony:

- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (včetně platných od roku 2003), § 77a odst. 3 písm. u) *„krajské úřady spolupracují s ostatními správními úřady a orgány na zajišťování ekologické výchovy a vzdělání“.*
- zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, §13 odst. 1: *„Kraj v samostatné působnosti ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a dalšími ústředními orgány je povinen podporovat osvětu, výchovu a vzdělávání široké veřejnosti v oblasti ochrany životního prostředí se zvláštním zaměřením na výchovu dětí a mládeže“.*
- zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, §13 odst. 3 písm. a): *„Kraj v samostatné působnosti usiluje o to, aby byl vytvořen a využíván systém osvojování základních poznatků o životním prostředí a jeho ochraně vycházející z principů udržitelného rozvoje a z aktivních forem výchovy, osvěty a získávání informací, zajišťovaný prostřednictvím státních i nestátních organizací“.*
- zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, § 13 odst. 3 písm. b) *„Kraj v samostatné působnosti usiluje o to, aby b) orgány byly veřejně účinně nápomocny při zajišťování přístupu k informacím o životním prostředí“*

V oblasti informování veřejnosti o stavu životního prostředí jsou povinnosti kraje upraveny zákonem č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí, který vymezuje pojmy do této oblasti spadající. Jsou to především informace o stavu životního prostředí a jeho složkách, o připravovaných činnostech, které by mohly vést ke změně stavu životního prostředí, o správních řízeních, o ekonomických a finančních analýzách použitých v rozhodování, o mezinárodních závazcích atd.



Tento zákon plně vychází ze směrnice EU - Směrnice č. 90/313/EHS, o volném přístupu k informacím o životním prostředí, která ukládá zajistit veřejnosti volný přístup k informacím o životním prostředí v institucích placených z veřejných prostředků. Informace o životním prostředí mají být k dispozici veřejnosti na požádání v určitém termínu. Tato směrnice je dále rozpracována v tzv. Aarhuské úmluvě, jež je základním mezinárodním dokumentem, který se zabývá přístupem k informacím o životním prostředí.

Podmínky pro výkon zaručeného práva veřejnosti na informace v působnosti veřejné správy ve shodě s článkem 17 Listiny základních práv a svobod zaručuje zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Dalšími významnými legislativními nástroji, které upravují ochranu ŽP a vznik systému EVVO v kraji, jsou:

- zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí)
- zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím
- zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství

2. STÁTNÍ PROGRAM ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVY A OSVĚTY V ČESKÉ REPUBLICĚ

Základním dokumentem, na který Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty Olomouckého kraje navazuje, je Státní program EVVO v České republice, který byl schválen usnesením vlády ČR č. 1048 ze dne 23. 10. 2000. Vznikl jako součást implementace směrnice č. 90/313/EHS, o svobodě přístupu k informacím o životním prostředí. Na podzim roku 2000 byl schválen Vládou České republiky. Státní program EVVO vychází z právních norem, vládních usnesení, novelizované Státní politiky životního prostředí, mezinárodních závazků, kterými je Česká republika vázána, a z předpisů Evropské unie. Na úrovni krajů je ve Státním programu EVVO formulována řada úkolů, z nichž jsou významné zejména:

- zpracovat regionální koncepci EVVO;
- vytvořit efektivní regionální systém EVVO, spolupracovat s jednotlivými subjekty EVVO (školská zařízení, nestátní neziskové organizace, CEV/SEV, regionální rozvojové agentury aj.);
- vytvořit stálou koordinační skupinu pro EVVO (zástupci různých sektorů a resortů na regionální úrovni);



- spolupracovat s ostatními úrovněmi veřejné správy, zajistit přenos zkušeností a informací;
- metodicky vést nižší úrovně veřejné správy;
- podporovat procesy místních Agend 21 v rámci regionu, zajistit přenos zkušeností z jiných regionů a ze zahraničí;
- seznamovat zastupitele se vzdělávacími programy o životním prostředí;
- zabezpečit provoz úřadů (včetně podřízených organizací) šetrný k životnímu prostředí a šetřící přírodní zdroje.

Konkretizací Státního programu EVVO je Akční plán. Nejvýznamnějším úkolem Akčního plánu 2001-2003, zaměřeným na úroveň regionů a obcí, je opatření č. 4: „*Iniciovat vznik funkčních regionálních a místních systémů EVVO v úzké spolupráci pracovníků veřejné správy, škol, center a středisek ekologické výchovy, nevládních neziskových organizací a dalších partnerů činných v EVVO*“.

V Akčním plánu na léta 2004-2006 jsou následující významná opatření a doporučení týkající se regionu:

- Podpora regionálních a místních systémů EVVO - odpovědnost orgány veřejné správy, včetně krajských úřadů. (nahrazuje výše uvedené opatření č. 4 Akčního plánu na léta 2001-2003)
- Rozpracovat ve své působnosti úkoly Akčního plánu na léta 2004-2006 Státního programu EVVO ČR na úrovni ústředních správních úřadů a územních samosprávných celků.
- Stabilizovat a metodicky podporovat funkční síť pracovníků veřejné správy pověřených odpovědností za EVVO.
- Poskytovat informace o místních Agendách 21 a zajišťovat osvětu a poradenství v oblasti uplatňování principů udržitelného rozvoje na místní a regionální úrovni.
- Vyhlášovat programy na podporu projektů zaměřených k EVVO pro školní i mimoškolní činnost.
- Při přípravě státního rozpočtu na následující rok zapracují příslušná ministerstva a ústřední orgány státní správy předpokládané výdaje Státního programu EVVO ČR do návrhu rozpočtu své kapitoly. Obdobně by měly postupovat i kraje a zapracovat předpokládané výdaje Státního programu EVVO na následující rok do návrhu svého rozpočtu. Vzhledem k tomu, že se jedná o vlastní finanční prostředky krajů a o činnost vykonávanou krajem v samostatné působnosti nemohou jim ústřední orgány státní správy tuto povinnost uložit.
- Zajistit v rámci posílených rozpočtů a racionalizačních opatření potřebné finanční prostředky včetně investičních. Povinnost zabezpečit financování Státního programu EVVO ČR přísluší zodpovědným i spolupracujícím



subjektům podle úkolů Akčního plánu. Vhodnou formou je i využití veřejných zakázek. Doporučujeme využívat i systém sdružování prostředků. Mediální a další aktivity práce s veřejností financovat z kapitol ministerstev (eventuálně správních úřadů) podle věcné příslušnosti.

- Iniciovat a podporovat fungování poradních sborů EVVO na úrovni všech krajů a dle možností na úrovni měst. Vypracovat metodická doporučení pro poradní sbory EVVO na úrovni krajů a měst.
- Využívat speciální programy environmentálního minima pro vzdělávání zastupitelů všech stupňů samosprávy, zejména starostů.
- Zajistit finanční podporu EVVO v souladu s krajskými koncepcemi EVVO a ve smyslu Státního programu EVVO ČR.

3. DALŠÍ DOKUMENTY ZAKLÁDAJÍCÍ POSTAVENÍ EVVO

Státní politika životního prostředí

Dalším důležitým dokumentem resortu životního prostředí, který upravuje problematiku EVVO, je Státní politika životního prostředí České republiky (2001), a to zejména v kap. VII.5. – Vzdělávání, výchovné a osvětové nástroje a dále v kap. VI.11. – Vzdělávací systém.

Státní politika životního prostředí (SPŽP) uvádí, že v současné praxi jsou poměrně rozsáhle uplatňovány jednotlivé prvky EVVO, neexistuje však ucelený systém a chybí jeho legislativní, a především institucionální podpora. Proto SPŽP prosazuje vytvoření a využívání provázaného systému EVVO postupujícího všemi resorty, zahrnující státní, veřejnoprávní, soukromé i občanské instituce a organizace a využívající jejich vzájemné vztahy na základě demokratických principů s orientací k regionálním odlišnostem, možnostem a potřebám.

SPŽP dále musí využívat zkušeností ČR i zkušeností ostatních zemí, především EU, ale přizpůsobovat je našim podmínkám. Ve vztahu ke vstupu České republiky do EU musí trvale podporovat ochrannářskou i osvětovou činnost nestátních neziskových organizací a průběžně tuto činnost usnadňovat, mimo jiné ekonomickými a legislativními nástroji.



Aktuální cíle a opatření SPŽP v oblasti EVVO:

- realizovat Státního program EVVO ČR a zajistit jeho provázanost s ostatními programy
- zohlednit cíle Státního programu EVVO ČR v související právní úpravě
- podporovat environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu na všech stupních škol a v hromadných sdělovacích prostředcích
- podporovat environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu pracovníků veřejné správy v rámci diferencovaných vzdělávacích programů
- podporovat environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu podnikatelské sféry
- podporovat environmentální vzdělávání, výchovu a osvětu nestátních neziskových organizací

Metodický pokyn MŠMT k EVVO ve školách a školských zařízeních

Dokument vydaný Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR v prosinci 2001 pod č.j. 32 338/2000-22, s účinností od 1. 1. 2002. Metodický pokyn doporučuje školám vypracovat podle místních podmínek vlastní program EVVO na každý školní rok jako součást koncepce rozvoje školy. Metodický pokyn dále specifikuje instituce zaměřené na EVVO v resortu, doporučuje postup realizace EVVO pro školy a pro koordinátory EVVO (včetně návrhu náplně práce koordinátora), doporučuje partnery pro spolupráci.

Národní program rozvoje vzdělávání v České republice (tzv. Bílá kniha)

Přijato usnesením vlády České republiky č. 11 3/200 ze dne 7. února 2001

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy v ČR

Schválen usnesením vlády České republiky 393/2002 dne 17. dubna 2002

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje výchovně-vzdělávací soustavy Olomouckého kraje

Březen 2003, dokument obsahuje kapitolu Oblast environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty

Meziresortní dohoda o spolupráci v oblasti environmentální osvěty, vzdělávání a výchovy mezi MŽP a MŠMT.

Zde se obě ministerstva dohodla na společném postupu při zabezpečování EVVO v ČR a zavázala se „...prosazovat EVVO jako multidisciplinární



nástroj poskytující informace, vědomosti, znalosti a dovednosti a utvářející odpovědný vztah občanů k životnímu prostředí“.

Strategie rozvoje lidských zdrojů v České republice

Nová verze schválená vládou České republiky dne 3. 3. 2003 usnesením č. 210. Usnesením vlády č. 733 ze dne 16. 7. 2003 bylo rozhodnuto o jmenování místopředsedů a členů Rady vlády pro rozvoj lidských zdrojů.

Česká republika potřebuje stanovit hlavní strategické směry v oblasti rozvoje lidských zdrojů s cílem posílit konkurenceschopnost národního lidského potenciálu na mezinárodním trhu práce, zvýšit zaměstnanost, adaptabilitu a flexibilitu pracovních sil, zvýšit konkurenceschopnost firem a národní ekonomiky, rozhodnout o mobilizaci a alokaci k tomu potřebných prostředků. Globalizace světové ekonomiky a internacionalizace české ekonomiky vyvolává ostrou soutěž národních zdrojů o pracovní místa. Rozvoj lidských zdrojů je velmi důležitým faktorem dlouhodobého hospodářského růstu. Existence dokumentu a jeho implementace je důležitým předpokladem úspěšného zapojení České republiky do Lisabonského procesu (2000), jehož cílem je, aby se státy Evropské unie staly nejkonkurenceschopnější a nejdynamičtější znalostní ekonomikou, schopnou udržitelného růstu s více pracovními místy a s posílenou sociální soudržností.

K implementaci Strategie rozvoje lidských zdrojů v ČR jsou stanoveny základní společné znalosti, dovednosti a hodnoty, tzv. gramotnost. Pro Českou republiku byla do základních lidských gramotností (vedle gramotnosti informační, občanské, ekonomické a jazykové) zahrnuta také gramotnost pro udržitelnost rozvoje. Za důležitý pozitivní krok v poslední uvedené gramotnosti je možno pokládat zejména přijetí zákona 123/98 Sb., o právu na informace o životním prostředí a Státní program EVVO, který byl přijat usnesením vlády a slouží k prosazení komplexních přístupů ke vzdělání a výchově v zájmu udržitelného rozvoje.

Metodika implementace uvedené národní strategie počítá s celoživotním vzděláváním, dalším vzděláváním, e-learningem, vzděláváním dětí a mládeže, terciálním vzděláváním a vědou. Zejména jde o rozvoj společnosti, kde budou v rovnováze její tři základní pilíře: ekonomický, ekologický a sociální.

Dále lze uvést řadu dokumentů v oblastech

- zdravotnictví (Akční plán zdraví a životního prostředí v České republice)
- energetiky (Státní program na podporu úspor energie a podporu obnovitelných zdrojů energie),
- technických norem, environmentálního managementu (řada norem ČSN



EN ISO 1 4000, EMAS, čistší produkce, ecolabelling, LCA atd.)

- ochrany přírody (strategie správ velkoplošných zvláště chráněných území)
- správy lesního hospodářství (Program 2000: Zajištění cílů veřejného zájmu Lesů České republiky)

4. PROGRAM ROZVOJE ÚZEMNÍHO OBVODU OLOMOUCKÉHO KRAJE

Výchozím pracovním podkladem pro Koncepci EVVO Olomouckého kraje je zejména Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje (PRÚO-OK), schválený Zastupitelstvem Olomouckého kraje dne 25. 10. 2001. PRÚO-OK popisuje stav EVVO v Olomouckém kraji následovně:

„Nedostatečná úroveň podpory environmentální osvěty, výchovy a vzdělávání a silná konkurence konzumní orientace se projevuje v nízké úrovni environmentálního vědomí veřejnosti a nízkým podílem na rozhodování v oblasti životního prostředí. Proto je nutná podpora environmentální osvěty, výchovy a vzdělávání zaměřená na uplatňování principů udržitelného rozvoje.“

Ve čtvrté kapitole Problémové okruhy - životní prostředí jsou navrhovány následující cíle:

Globální cíl: Posílit prostředí pro trvale udržitelný rozvoj životních podmínek obyvatel a konkurenceschopných hospodářských činností.

Specifické cíle:

1. Rovnováha lidských zásahů, společenských a hospodářských potřeb s kvalitou životního prostředí

Aktivity a zásady realizace cílů:

- *Zvýšit podíl obnovitelných zdrojů energie*
- *Podporovat specifické druhy podnikání založené na využití zemědělské půdy s nižší efektivitou a zavádění biotechnologií*
- *Definovat a uplatnit limity a bariéry pro ekonomické využití krajiny*
- *Podporovat opatření pro umožnění hospodářské činnosti v krajině při dodržení podmínek udržitelného rozvoje*
- *Zvýšit retenční schopnost krajiny*
- *Rozvinout důraz na kulturní a přírodní hodnoty a kapacity lokálního prostředí*
- *Podporovat udržení obyvatelstva v malých obcích a zastavit vyliďňování obcí*
- *Zavést ekonomické nástroje na podporu revitalizace ohrožených území*



2. Omezit vliv a produkci škodlivin a odpadů

Aktivity a zásady realizace cílů:

- *Snížit produkci (emise) škodlivin*
- *Omezit produkci odpadů*
- *Zvýšit podíl recyklace odpadů a zavádění bezodpadových technologií*
- *Realizovat program na odstranění starých ekologických zátěží*

3. Zlepšit ekologickou funkčnost krajiny a zvláště chráněných částí přírody

Aktivity a zásady realizace cílů:

- *Stanovit podmínky a kritéria pro hospodaření v území a vytvořit jasný rámec pro rozvoj hospodářských aktivit (základní prvek územního plánování vyšších územních celků)*
- *Posílit ekologickou stabilitu krajiny*
- *Vytvořit komplexní management ochrany a rozšíření chráněných území*
- *Vymezit a zajistit podmínky pro ekologicky šetrný rozvoj cestovního ruchu (zajistit rovnováhu mezi rozvojem cestovního ruchu a jeho vlivem na sociálně-ekologickou stabilitu území)*

Naplnění těchto cílů vyžaduje vysokou environmentální vzdělanost a kultivovanost obyvatel Olomouckého kraje. Koncepce EVVO navrhuje opatření a aktivity k vytvoření systému environmentálního vzdělávání veřejnosti, dětí, mládeže, pedagogické veřejnosti, podnikatelů a veřejné správy, což jsou hlavní cílové skupiny, které se podílejí nebo budou podílet na realizaci Programu rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje.

5. MEZINÁRODNÍ ZÁVAZKY

Koncepce environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v České republice vychází jednak z platných českých právních předpisů, vládních usnesení, Státní politiky životního prostředí a Státního programu EVVO, ale také z mezinárodních závazků České republiky a z předpisů Evropské unie, které se stanou součástí českého právního řádu.

Z řady souvisejících předpisů uvádíme:

- Agenda 21, zvláště kapitola 36 (Podpora vzdělávání, veřejného povědomí a odborného školení) k níž se Česká republika přihlásila obdobně jako k dalším dokumentům konference o životním prostředí a rozvoji UNCED 1992
- Směrnice č. 90/313/EHS, o svobodném přístupu k informacím o životním prostředí (s odvoláním na tuto směrnici byl zpracován Státní program EVVO ČR, se směrnicí je kompatibilní zákon č. 123/98 Sb.)



- Směrnice Rady 90/333/EHS k ecolabellingu, Nařízení ES 1836/1993 k systému EMAS a řada dalších předpisů, souvisejících s úpravou EVVO v podnikatelském prostředí
- Řada dalších směrnic a nařízení, které v rámci hlavního předmětu úpravy (např. ochrana vod před znečištěním, podpora rozvoje venkova) stanovují také podmínky, týkající se EVVO (např. pravidla správné zemědělské praxe, podpora odborného výcviku při uplatňování praktik na ochranu životního prostředí, atd.)

Podstatné je, že v rámci implementace legislativy Evropské unie se právní úprava stanovená právními nástroji EU, stává ke dni vstupu závaznou i pro Českou republiku (s výjimkou přechodných období, která však z hlediska EVVO nejsou rozhodující).

Dalším významným dokumentem, jehož vliv se v České republice projevil již před vstupem do EU, je Akční program Evropského společenství pro životní prostředí (2001).

Mezinárodní úmluvy

Česká republika přistoupila během posledních deseti let k řadě mezinárodních úmluv, které více či méně souvisí s problematikou EVVO. V této souvislosti se jedná především o Úmluvu o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (Aarhuská úmluva, červen 1998). Významný dokument zejména z hlediska svého druhého pilíře, který je základem pro podporu účasti veřejnosti při rozhodování v oblasti životního prostředí.

Dalšími významnými dokumenty jsou např.: Rámcová úmluva o změně klimatu, Úmluva o biologické rozmanitosti, Vídeňská úmluva o ochraně ozónové vrstvy a Montrealský protokol o látkách poškozujících ozónovou vrstvu, Basilejská úmluva, CITES, Ramsarská úmluva a celá řada dalších mnohostranných i dvoustranných dohod, v nichž tvoří podpora EVVO vedlejší cíl hlavního předmětu úmluvy (cíle).

Česká republika se dále podílí na mezinárodní spolupráci, která se dotýká i oblasti EVVO. Lze uvést např. program GLOBE, Modré z nebe (česká část programu Air Pollution Project Europe) a již ukončený Tulipán (ČR-Nizozemí).



Koncepce environmentální výchovy, vzdělávání a osvěty Olomouckého kraje

příloha č. 3:

Přehled organizací zabývajících se EVVO



Agentura ochrany přírody a krajiny – středisko Olomouc

Lafayettova 13, 772 00, Olomouc

Jiří Šafář, 585 224 157, 585 229 873, safari@aopk.cz

Irena Vágnerová, 583 216 761, vagnerova@aopk.cz, www.nature.cz

*příroda a krajina, životní prostředí obecně, přednášky pro školy, příležitostně
exkurze, naučné stezky, jeskyně*

Bioconsulting - Ivan Zwach

Rozstání 44, 798 62

Ivan Zwach, 582 395 621, 603 283 873, biokonsulting@iol.cz, www.biokonsulting.cz,

exkurze pro děti, nabídka kurzů herpetologie pro učitele

Biologická stanice Přerov

Bezručova 12, 750 02, Přerov, RNDr. Ivo Růžička, 581 735 009,

biosprerov@seznam.cz,

*EVP pro všechny typy škol, soutěže Naší přírodou, akce pro veřejnost, pora-
denská činnost.*

Centrum dopravního výzkumu – sekce cyklistické a pěší dopravy

Krapkova 3, 779 00 Olomouc

Jaroslav Martínek, 585 416 618, martinek@cdv.cz

*organizace Evropského týdne mobility a Dne bez aut, výzkum v oblasti cyklisti-
cké dopravy*

Centrum pro komunitní práci Střední Morava

Palackého 30, 750 00, Přerov

Jan Balek, 581 210 502, 777 793 713, jan.balek@cpkp.cz,

*informační a poradenské centrum, politika a právo, techniky práce s veřejností,
osvěta a práce s veřejností*

Certifikace ISO/EMAS

- **Aquatest, a.s. – pobočka Olomouc**
Kosmonautů 8, 772 00 Olomouc
587 433 223, olomouc@aquatest.cz, www.aquatest.cz
- **Associated Consultants & EMC Servis, s.r.o.**
Dobrovského 25, 772 00 Olomouc
585 233 961, aco@volny.cz, www.volny.cz/aco
- **Ing. Zdeněk Kobert – KCM**
Čechova 6, 750 02 Přerov
Ing. Zdeněk Kobert, 581 210 088, 602 566 846, kcm@kcm.cz, www.kcm.cz
- **QES, s.r.o. - pobočka Olomouc**
Krapkova 3, 779 00 Olomouc
585 414 680, olomouc@qes.cz, www.qes.cz
- **QKC, s.r.o. - pobočka Olomouc**
Ing. Miroslav Jedlička, 585 414 680, qkc_ol@cz



Český svaz ochránců přírody

- **Regionální sdružení a Ekocentrum Iris**
Husovo náměstí 67, 796 01, Prostějov
Zdenek Chmelař, 582 338 278, 602 558 703, iris@iris.cz, www.iris.cz,
čtvrtletník IRIS, EVP pro MŠ a ZŠ, výtvarné soutěže a fotosoutěže na téma příroda, besedy a zájezdy pro veřejnost, osvětové akce pro veřejnost (Den Země)
- **ZO 71/01 Olomouc**
tř. Míru 73, 779 00, Olomouc
Jiří Žatka, 585 387 358, 608 310 610, zo7101@volny.cz,
údržba ekologicky významných nechráněných území a ploch, ošetřování stromů a zeleně, problematika tuhých komunálních a průmyslových odpadů
- **ZO 71/09 ASTACUS**
Družební 1, 779 00, Olomouc
RNDr. Miloš Holzer, 602 513 840 mholzer@volny.cz,
údržba ekologicky významných území, ochrana biodiverzity, přírodovědné průzkumy, stanice pro handicapované živočichy, záchranné transfery, ochrana vod, problematika dopravy, programy ochrany biodiverzity ČSOP: ochrana mokřadů v lesích, ohrožené a chráněné ryby a kruhoústí, záchrana raka, eliminace larev pakomárů
- **ZO 74/03 Lipník nad Bečvou**
Zahradní 1260, 751 31, Lipník nad Bečvou
Tomáš Petr, 581 772 123, tompres@email.cz,
účast ve správním řízení, přírodovědné průzkumy, údržba ekologicky významných území, osvětové akce pro veřejnost, provoz naučné stezky, publikace a distribuce materiálů
- **ZO 61/03 Kladky**
Kladky 52, 798 54, Kladky, Novák Josef
naučná stezka Kladecko, management
- **ZO 75/05 Leština**
Okružní 228, 789 71, Leština, Jan Frank,
stanice pro handicapované živočichy, přírodovědné průzkumy, záchranné transfery, péče o zeleň, údržba ekologicky významných území, ochrana vod, účast ve správním řízení
- **ZO 71/05 Šternberk**
Smetanova 26, 785 01, Šternberk, Antonín Richter,
oddíl MOP, akce Uklidme svět, ochrana biodiverzity
- **ZO 71/12 Duhoví bojovníci**
V Kotlině 4, 779 00, Olomouc



MUDr. Pavel Andrš, 585 436 926, 606 712 464, pavel.andrs@cbox.cz,
vydávání periodik, působení na děti a mládež, letní tábor

- **ZO 71/11 Štěpánov**
Horní 97, 783 13, Štěpánov, Jiří Plhák,
kolectiv MOP, ochrana vod, problematika odpadů
- **ZO 71/08 Castor**
Zelená 6, 779 00, Olomouc, MUDr. Karel Grepl,
táborové pobyty pro děti a mládež, přírodovědné průzkumy
- **ZO 61/04 Hlouchela**
Husovo náměstí 67, 796 01, Prostějov
Karel Pokorský, pokorsky.k@seznam.cz,
oddíl MOP, naučné vycházky, brigády, sázení stromů, problematika odpadů
- **ZO 61/01 Oriolus**
Husovo náměstí 67, 796 01, Prostějov, csoppv@centrum.cz,
oddíl MOP, klub Ekosaurů, letní tábory na CHÚ, úklidové akce na Hlouchele, osvětové akce (Den Země)
- **ZO 71/02 Upolín**
Skřivánčí 23, 779 00, Olomouc 9
Mgr. Kateřina Čechová, 585 415 559, 737 418 816, csopupolin@volny.cz
oddíl MOP, „Lid Medvědího potoka, přírodovědné průzkumy, údržba ekologicky významných území

Děti Života

Kosmonautů, 779 00 Olomouc

Václav Dostál, 585 516 547, 608 123 352, vdostal@atlas.cz,

víkendové pobyty na ovčí farmě, zaměstnání lidí se změněnou pracovní schopností (ZPS)

Dům dětí a mládeže Litovel

Komenského 719/6, 784 01, Litovel

Ing. Pavel Sova, ddmlitovel@iol.cz,

základní kolo Zelené stezky, Den Země, besedy - péče o zvířata, ekologie, chovatelství, přírodovědné vycházky do CHKO Litovelské Pomoraví, kroužky zájmové činnosti

Dům dětí a mládeže Šumperk

Náměstí míru 20, 787 01, Šumperk

Ing. Bořivoj Malec, www.mddm.adam.cz,

expozice živočichů, minerálů, dokumentace, přednášky

Dům dětí a mládeže Zábřeh

Čs. armády 1, 789 01, Zábřeh na Moravě

Ester Minaříková, ddm.zabreh.cz, minarikova@zabreh.cz,

mimoškolní výchova, EVP pro MŠ Ekohrátky



Ecce Homo Šternberk

Masarykova 12, 785 01 Šternberk

Jaroslav Kráčmar, 585 011 954, 737 420 371, www.eccehomo.cz

Ekojóga ČR

Janáčkova 760/4, 790 01, Jeseník

Jaroslav Smékal, 584 414 045, 604 946 138, ekojogacr@quick.cz,

web.quick.cz/ekojogacr/

účast na Dni Země, letní tábor

EPICO – Evropské poradenské a informační centrum

Ostružnická 7, 772 00, Olomouc

585 234 174, 777 816 845, epico@volny.cz, www.epico.cz

Hnutí Brontosaurus

- **ZČ Ještěř**

Husova 191, 584 22, Jeseník

Tomáš Hradil, 584 401 722, 603 231 624, thradil@jeseniky.org,

jester.brontosaurus.cz

motivace mladých lidí k ochraně ŽP, koordinace brigád formou „práce a hry“, (opravy pramenů, kosení luk), osvěta veřejnosti (projekt Cesta ke kořenům)

- **ZČ Campanula Barbata**

Dlouhá 38, 779 00, Olomouc

Martin Suchánek, 566 543 772, 604 175 077, suchanek.martin@seznam.cz,

campanula.brontosaurus.cz

víkendové akce, prázdninové, kosení luk

- **ZČ Baobab**

Lipovská 746, 790 01, Jeseník

Ing. Robert Kubáň, semzuzik@centrum.cz

víkendové a prázdninové akce pro mládež, kosení luk, brigády, obnova kulturního dědictví – obnova naučné stezky Priessnitz

- **ZČ Modrý kámen**

Resselova 2, 796 01, Prostějov

Honza Mareček, modry.kamen@brontosaurus.cz, modrykamen.brontosaurus.cz

víkendové a prázdninové akce pro mládež

Hnutí DUHA Olomouc

Dolní náměstí 38, 772 00, Olomouc

Jiřina Popelková, 585 228 584, 604 247 185, olomouc@hnutiduha.cz,

www.hnutiduhaolomouc.ecn.cz/

odpady, propagace biopotravin, školní ekologická výchova, osvěta a práce s veřejností (měsíčník Ekologické listy), ekologické a právní poradenství, publikace, distribuce materiálů



Hnutí GO!

Tř.Míru 115, 771 11, Olomouc-Neředín

Mgr. David Másilka, 585 636 252, masilka@email.cz, www.hnuti-go.cz,
iniciační kurzy pro studenty 1. r. SŠ na pilotních školách projektu GO!, vzdělávací semináře pro instruktory (zážitková pedagogika, skupinová dynamika, cílování a dramaturgie, zpětná vazba, motivace, facilitace, zdravotní věda, hra), vzdělávací semináře pro učitele, odborný výzkum a publikační činnost

Junák - okresní rada

Holická 31/19, 772 00, Olomouc

JUDr. Jan Pečinka, 585 230 776, www.skaut.cz/ustredi/

práce s dětmi – ekologické směrnice pro práci oddílů, pořádání brigád

Krajský úřad Olomouckého kraje

Kosmonautů 10, 772 00, Olomouc

Ing. Renata Švecová Honzáková, 585 508 409, r.honzakova@kr-olomoucky.cz,

Mgr. Tomáš Příkryl, 585 508 662, t.prikryl@kr-olomoucky.cz,

management koncepce EVVO

Liga na ochranu zvířat ČR

Žilinská 20, 779 00, Olomouc

Irena Sojková, 585 418 484, utulek.olomouc.com/

provoz psího útulku

Lukavský APIS

Vinohrádky 554, 798 03, Plumlov

Pavel Lukavský, 582 393 845, 777 060 055, lukavsky-apis@volny.cz,

přednášky pro školy o včelách a hmyzu

Magistrát města Olomouce

Horní náměstí 1, 771 27, Olomouc

Michal Bartoš, 585 513 225, 602 708 181, michal.bartos@mmol.cz,

www.olomoucko.cz/slunakov

Odbor životního prostředí Magistrátu města Olomouc zahrnuje oddělení Středisko ekologické výchovy Sluňákov

Městský úřad Hranice

Pernštejnské náměstí 1, 779 00 Hranice

Kateřina Cyžová, 581 828 349, katerina.cyzova@mesto-hranice.cz,

www.mesto-hranice.cz

besedy pro školy, osvěta

Městský úřad Jeseník

Masarykovo nám. 1/167, 790 01, Jeseník 1

Hana Doneeová, 584 498 424, hana.doneeova@mujes.cz, www.mujes.cz

příležitostně osvěta



Městský úřad Konice

Masarykovo náměstí 27, 798 53 Konice

Jiřina Kličková, 582 401 490, jiřina.klickova@konice.cz, www.konice.cz

Den Země, příležitostná osvěta

Městský úřad Litovel

Nám. Přemysla Otakara 778, 784 01 Litovel,

Machala, 585 153 111, machala@mestolitovel.cz, www.mestolitovel.cz

příležitostně osvěta

Městský úřad Prostějov

Náměstí T. G. Masaryka 12-14, 797 42 Prostějov

Ing. Petra Vysloužilová, 582 329 128, petra.vyslouzilova@mestopv.cz,

koordinátor Projektu Zdravé město a místní Agendy 21, Božena Sekaninová, místostarostka a politik Projektu Zdravé město a místní Agendy 21

projekt Zdravé město a místní Agenda 21 Prostějov, osvěta

Městský úřad Přerov

Bratrská 34, 750 00 Přerov,

RNDr. Yvona Machalová, 581 268 111, yvona.machalova@mu-prerov.cz,

www.mu-prerov.cz

přednášky pro školy, studentské praxe, soutěže pro děti

Městský úřad Šternberk

Horní náměstí 16, 785 01 Šternberk

Bořivoj Kalina, 585 086 572, kalina@sternberk.cz, www.sternberk.cz

nepřavidelná osvěta, Den Země

Městský úřad Šumperk

Jesenická 31, 787 01 Šumperk

Renata Křížová, 583 388 231, renata.krizova@musumperk.cz,

www.musumperk.cz

příležitostně osvěta

Městský úřad Zlaté Hory

náměstí Svobody 80, 793 76, Zlaté Hory

Jarmila Paulová, 584 453 073, jarmila.paulova@zlatehory.cz, www.zlatehory.cz

komise ŽP, příležitostná osvěta

Ministerstvo životního prostředí – regionální pracoviště Olomouc

Wellnerova 5, 779 00, Olomouc,

Ing. Jiří Chromčák, 585 415 174, 585 728 111, jiri_chromcak@env.cz,

www.env.cz

příroda a krajina, životní prostředí obecně, teorie ekologické výchovy



Monumenti o.p.s.

Lipovská 633, 790 01, Jeseník,
584 411 620, 603 813 430, 737 211 166, monumenti@monumenti.cz,
www.monumenti.cz,

dokumentace a obnova památek Slezska

Moravský ornitologický spolek

Č. Drahlovského 3, 751 51 Přerov 1, Jiří Šafránek, tel./fax 581 203 150,
mos@iweb.cz, www.iweb.cz/mos

zapojení veřejnosti do ochrany ptactva, naučné stezky, celostátní osvětové a výchovné kampaně (např. proti úhynu ptáků na skleněných stěnách, pomoc zraněným ptákům atd.), ornitologické exkurze, pořádání Dne ptactva a Evropského ptačího festivalu, výstavy, knihovna, ekoporadna, vydávání časopisu Ptáci kolem nás, záchrana zraněných nebo opuštěných ptáků, vyvěšování ptačích budek

Muzea

- **Muzeum Komenského**

Horní náměstí 7, 750 11 Přerov
PhDr. František Hýbl, 581 215 052
ornitologická stanice – expozice ptáků

- **Muzeum Prostějovska**

nám. T. G. Masaryka 2, 796 01 Prostějov
Václav Hruška, 582 330 991, reditel@muzeumpv.cz, www.muzeumpv.cz
muzeum geologie a paleontologie

- **Vlastivědné muzeum**

nám. Republiky 5, 771 73 Olomouc
PhDr. Miloslava Hošková, Csc, 585 515 111 585 222 743, vmo@vmo.cz,
www.vmo.cz,

výklad pro žáky ZŠ v expozici, geologické exkurze, určování geologických vzorků pro veřejnost, semináře pro dobrovolné ochránce přírody a státní úředníky, příprava infomateriálů

- **Vlastivědné muzeum**

Hlavní třída 22, 796 01 Šumperk
Dr. Ivan Tuša, 583 214 070, ovmsumperk@seznam.cz, vmsumperk.sweb.cz/
výstavy (2003 - Život v tekoucích vodách a jeho výzkum), přednášky, vedení diplomových prací

- **Vlastivědné muzeum Jesenicka**

Zámecké náměstí 1, 790 01 Jeseník
Ing. Petr Košacký, 584 401 070, vmjesenik@iol.cz, vmjesenik.hyperlink.cz/
přírodovědné přednášky, expozice geologie a mineralogie Jesenicka, expozice historie jesenického regionu od pravěku, doklady hornictví, kamenictví a vápenictví a také lázeňství



Ochránci hospodářských zvířat

P. O. BOX č. 176, 796 01 Prostějov

Michal Kolesár, 723 056 515, mluvci@ohz.cz, ohz@ohz.cz

pořádání besed, práva zvířat, veganství, ochrana spotřebitele, účast ve správních řízeních, pořádání happeningů a demonstrací, vydávání tiskovin (letáků, plakátů a časopisu)

Okresní myslivecké spolky

kurzy pro získání loveckého lístku a další vzdělávání pracovníků sdružení s obsahem ekologie a ochrany životního prostředí

- Wellnerova 20, 779 00 Olomouc, 585 427 644, Milada Wollnerová
kroužky mladých myslivců Hranice, Dřevohostice
- Pod Kosířem 16, 796 00 Prostějov, 582 344 810, Miroslav Tesařík
kroužky mladých myslivců Žárovice-Horka, Určice, Protivanov
- U Strhance 2, 796 01 Přerov, 581 215 118, Jiří Kadlec
- Jesenická 33, 787 04 Šumperk, 583 212 039, Anna Svrchokrylová
spolupráce s mysliveckým kroužkem při Vila Doris

Olomoučtí kolaři

Haškova 14, 783 51, Olomouc-Svatý Kopeček

Jaroslav Mikšaník, 585 432 305, 585 548 331, kolari@centrum.cz,

kolari.olomouc.com,

pořádání cyklovýletů pro veřejnost, vydání Katalogu služeb pro cyklisty, vydání cyklomapy Olomouce, podpora výstavby cyklostezek a dopravních řešení ke zklidnění dopravy, besedy, sčítání cyklistů v Olomouci

Osada němých tváří

Boženy Němcové 11, 796 01, Prostějov

Jiří Rozehnal, 582 357 802, 602 829 851

provoz psího útulku, přednášky, kynologický oddíl

Pavel Jefimov - Poradenská činnost v oblasti nakládání s odpady

Elišky Krásnohorské 20, 772 00 Olomouc,

Pavel Jefimov, 585 316 385, 603 474 052, jefimovp@centrum.cz,

odpady.webpark.cz/

Pedagogické centrum Olomouc

Wellnerova 25, 779 00, Olomouc

Mgr. Zuzana Starostová, 585 540 144, zuzana.starostova@pcol.cz,

www.pcol.cz,

další vzdělávání pedagogických pracovníků

PermaLot

Svojanov 3, 783 25, Bouzov

Radka Vaculová, 585 152 010, 737 578 314, radka@permalot.cz, www.permalot.cz,

kurzy permakultury, stavění z hlíny, inspirační víkendové pobyty pro mládež



Pravoslavná akademie Vilémov

Vilémov u Litovle 159, 783 23, Olomouc

Roman Juriga, 585 449 005, orthodoxac@stbk.mcs.cz,

www.pravoslav.gts.cz/orthodoxac/

dialog církve a společnosti, ekumenické vztahy, vzdělávání (náboženské, ekologické a etické), podpora kulturních a duchovních aktivit, rozvoj obce a regionu, ekologie a duchovnost, kurzy praktických dovedností pro pracovníky církví, přednášky, příprava rozhlasových pořadů, komunitní projekty Podpora a rozvoj kvality života na hanácké vesnici a Hovory o víře

Predmostensis

Hranická 1, 750 00, Přerov

Libor Pokorný, 608 705 477, 777 339 236, pokorny@prerov.cz,

tábor lovců na mamutí stezce, malé muzeum pravěku, naučná přírodovědná stezka, vzniká skanzen pravěku

PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců

Nemocniční 53, 787 01, Šumperk

Renata Osladilová, 583 216 609 kl. 26, renata.osladilova@pro-bio.cz, www.pro-bio.cz

informační a poradenské centrum, svaz ekologických zemědělců, ekologické zemědělství, osvěta a práce s veřejností

Regionální rozvojová agentura euroregionu Glacensis

Karla Čapka 1147, 790 01, Jeseník

Marie Machálková, 584 493 111, 603 815 123,

machalkova.rda-glacensis@seznam.cz, www.rarsm.cz

zpracovávání žádostí o dotace pro obce

Regionální rozvojová agentura střední Moravy

Horní náměstí 5, 772 00, Olomouc

Ing. Kaštyl František, 585 228 698, kastyl@rarsm.cz,

rozvojové projekty: moravskoslezské dálkové cyklotrasy, regionální diář 1998, prezentace regionu střední Morava ve švédském Borlänge, vypracování rozvojových strategických plánů mikroregionů, vypracování projektu Rozvoj cestovního ruchu na střední Moravě do roku 2005, osvěta a práce s veřejností, informace a poradenství

Sagittaria – sdružení pro ochranu přírody střední Moravy

Heyrovského 37, 779 00, Olomouc

Michal Krátký, 585 228 354, 605 524 385,

<mailto:michalkratky@volny.cz>, www.sagittaria.ecn.cz

ochrana přírody v regionu střední Moravy a aktivní vystupování při ochraně přírody a krajiny, podpora a iniciování aktivity vedoucí k trvale udržitelnému rozvoji života v regionu střední Morava, naučná stezka Svätý Kopeček, péče o chráněná území, naučná stezka Středomoravský kras.



Sdružení „D“

Polská 4, 779 00, Olomouc

Ing. Pavel Němeček, 604 637 682, sdruzenid@post.cz,

vzdělávání učitelů v interaktivních vyučovacích metodách, akreditované kursy osobnostního růstu a sociálního rozvoje pro učitele ZŠ a SŠ

Sdružení občanů Zdravý život

Jozky Jabůrkové 4, 779 00 Olomouc

MUDr. Bohumila Gremlicová,

zapojování do správních řízení

Skyfilm

Mozartova 25, 796 01 Prostějov

pan Střítežský, 585 346 537, 602 569 360

ekologické audiovizuální centrum

Sociálně ekologická iniciativa Jeseník

Husova 191, 584 22, Jeseník

Jaroslav Malý, 608 676 755, jarek.maly@seznam.cz, <http://sei.aktualne.cz>

ochrana zvířat, práva zvířat, vegetariánství, přednášky pro ZŠ, články v týdeníku, vývěska, publikace

Sojka - Společnost přátel Jeseníků

Tichá 74, 790 81, Česká Ves

Aleš Kovář, 584 401 650, 584 428 221, pjsojka@centrum.cz,

pj-sojka.webzdarma.cz

alternativní koncepce dopravy, účast ve správních řízeních

Společnost pro trvale udržitelný život

Černá cesta 47, 772 00, Olomouc 5

Pavel Nováček, 585 220 130, 737 969 936, nov@risc.upol.cz,

pořádání semináře k trvale udržitelnému životu, sborníky

Spolek pro obnovu venkova OÚ Běloutín

Běloutín1, 753 64

Mgr. Eduard Kavala, 581 612 181, 581 612 100, 602 514 347, oubelotin@zeal.cz

Správa CHKO Jeseníky

Šumperská 93, 790 01, Jeseník

Ing. Lenka Niklová, 584 402 228, 584 403 050, niklova@schkocr.cz,

www.schkor.cz

přednášková a průvodcovská činnost pro veřejnost, přednášky pro školy a dětské letní a zimní tábory, spolupráce na akci Uklidíme svět a Vítání ptačího zpěvu, provoz naučných stezek, výstava fotografií strážců přírody s veřejnou vernisáží, informační letáky (NPR Praděd, NPR Šerák-Keprník), osvětová a informační činnost strážce přírody v terénu (Rejvíz, Šerák-Keprník, Praděd), vycházky pro veřejnost, publikování v místních periodikách



Správa CHKO Litovelské Pomoraví

Husova 906/5, 784 01, Litovel

Ing. Libor Tandler, 585 344 158, 603 826 724, tandler@schkocr.cz,

www.schkor.cz,

přednášky a terénní exkurze (pro žáky, studenty a pedagogy ZŠ a SŠ), vedení biologického kroužku při Gymnáziu Jana Opletala v Litovli, fotografická soutěž „Litovelské Pomoraví ve fotografii“, budování a provoz naučných stezek, vydávání tiskovin s ekologickou tematikou, poskytování informačního a poradenského servisu pro obce, fyzické a právnické osoby o dotačních programech MŽP a MZe

Stanice mladých přírodovědců

Poštovní 115, 790 01, Jeseník

Ing. Vladislava Fačevicová, 584 402 048, 608 024 820,

vladislava.facevicova@zs.jesenik.indos.cz

kroužky zájmové činnosti, přírodovědecká korespondenční soutěž, výstava ke Dni Země, výukové programy (sluneční soustava, stopy zvěře, recyklovaný papír, zákon na ochranu zvířat), exkurze do hvězdárny, odchovny zvířat, skleníku

Středisko ekologické výchovy oddělení přírodních věd DDM Olomouc

tř. 17. listopadu 47, 771 00, Olomouc 1

Eva Havlická, Jaroslav Marx, 585 223 233, panda@ddmolomouc.cz,

www.ddmolomouc.cz

školní a mimoškolní ekologická výchova, akce pro veřejnost, soutěže, vzdělávací, publikační činnost

Středisko ekologické výchovy Slunákov OŽP Magistrátu města Olomouce

Horní náměstí 1, 771 27, Olomouc

Michal Bartoš, 602 708 181, 585 513 225, michal.bartos@mmol.cz,

www.olomoucko.cz/slunakov,

ekologické výukové programy pro školy, besedy a akce pro veřejnost, knihovna, videotéka

Středisko ekologické výchovy Vila Doris při domu dětí a mládeže

17. listopadu 2, 787 01, Šumperk

Mgr. Petr Šaj, 583 214 212, vila@doris.cz, www.doris.cz

biologická olympiáda, Den Země, dětské slyšení, Uklidme svět, semináře pro učitele, EVP (pro MŠ, ZŠ i SŠ), ekokluby pro SŠ, provoz Lesní ekostezky Švagrov,

Střední lesnická škola Hranice

Jurikova 588, 753 01 Hranice

Ing. Alice Bučková, 581 601 231, alice.buckova@seznam.cz, www.sls.hranet.cz

exkurze v arboretu, sbírky přírodnin



Univerzita Palackého Olomouc

- **Centrum interdisciplinárních studií UP Olomouc**
Křížkovského 8, 771 47 Olomouc
Pavel Nováček, 585 631 107, 737 969 936, nov@aix.upol.cz,
www.development-studies.cz/indexcz.htm
 - **Katedra rekreologie Fakulty tělesné kultury UP Olomouc**
Tř. Míru 115, 772 00 Olomouc
Jiří Kratochvíl, 585 636 070, jirkakrata@seznam.cz,
www.ftk.upol.cz/katedry/krl/uvod.html
 - **Katedra sociologie Filozofické fakulty UP Olomouc**
Wurmova 7, 771 80, Olomouc, 585 633 392, wagnero@ffnw.upol.cz,
www.ksoc.upol.cz/
knihovna, videotéka
 - **Katedra primární pedagogiky Pedagogické fakulty UP Olomouc**
Žižkovo náměstí 5, 771 40 Olomouc
Vlasta Hrdličková, 585 635 106, hrdlicko@pdfnw.upol.cz
 - **Katedra přírodopisu a pěstitelství Pedagogické fakulty UP Olomouc**
Purkrabská 2, 779 00 Olomouc
Jitka Pluskalová, 585 635 180, pluskalo@prfnw.upol.cz
 - **Katedra ekologie a životního prostředí Přírodovědecké fakulty UP Olomouc**
Třída Svobody 26, 771 46 Olomouc
Vlastimil Kostkan, 585 634 564, kost@prfnw.upol.cz, ekologie.upol.cz
 - **Katedra geologie Přírodovědecké fakulty UP Olomouc**
Třída Svobody 26, 771 46 Olomouc
Tomáš Lehotský, 585 634 530, lehotsky@prfnw.upol.cz,
www.upol.cz/resources/geology/katedra.html
 - **Mezinárodní rozvojová studia při Katedře geografie Přírodovědecké fakulty UP Olomouc**
Třída Svobody 26, 771 46 Olomouc
Pavel Nováček, 585 631 107, nov@aix.upol.cz,
www.upol.cz/resources/geography/mezrozstu.htm
rozvojová pomoc, trvale udržitelný život, publikační činnost, semináře
- YMCA v ČR (Křesťanská asociace mladých)**
Šafaříkova 5, 772 00, Olomouc
Mojmír Tichý, 585 316 141, olomouc@ymca.cz, www.ymca.cz
mimoškolní výchova



Zoologická zahrada Olomouc-Svatý Kopeček

Darwinova 29, 779 00 Olomouc-Svatý Kopeček

Hana Labská, 585 385 348, 585 385 382, hana.labska@zoo-olomouc.cz,

www.zoo-olomouc.cz

spolupráce s DDM Olomouc, zooklub pro děti ze ZŠ, akce Jaro v ZOO, Den Země, Den dětí, Ahoj školo, Rozloučení s prázdninami, podzimní safari stezka, Vánoční strom, večerní prohlídka ZOO, komentované krmení zvířat, ukázky mládat, ukázky sokolnického výcviku, průvodce pro školy, besedy s ukázkami zvířat, přírodovědný tábor



Přehled organizací podle činností:

• Osvěta a vzdělávání veřejnosti

- 1 Agentura ochrany přírody a krajiny – středisko Olomouc
- 3 Biologická stanice Přerov
- 4 Centrum dopravního výzkumu Olomouc
- 10 ČSOP – Regionální sdružení a Ekocentrum Iris
- 11 ČSOP – ZO 61/01 Oriolus
- 12 ČSOP – ZO 61/03 Kladky
- 13 ČSOP – ZO 61/04 Hloučela
- 17 ČSOP – ZO 71/09 Astacus
- 20 ČSOP – ZO 74/03 Lipník nad Bečvou
- 21 ČSOP – ZO 75/05 Leština
- 22 Děti Života
- 24 Dům dětí a mládeže Šumperk
- 29 Hnutí Brontosaurus – ZČ Ještěř
- 31 Hnutí DUHA Olomouc
- 35 Krajský úřad Olomouckého kraje
- 36 Liga na ochranu zvířat ČR
- 38 Městský úřad Hranice
- 39 Městský úřad Konice
- 40 Městský úřad Prostějov
- 42 Městský úřad Šternberk
- 45 Monumenti o.p.s.
- 46 Moravský ornitologický spolek
- 47 Ochránci hospodářských zvířat
- 50 Olomoučtí kolaři
- 51 Osada němých tváří
- 54 PermaLot
- 55 Pravoslavná akademie Vilémov
- 56 Predmostensis
- 57 PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců
- 58 Sagittaria – sdružení pro ochranu přírody střední Moravy
- 61 Skyfilm
- 62 Sociálně ekologická iniciativa Jeseník
- 63 Sojka – Společnost přátel Jeseníků
- 64 Společnost pro trvale udržitelný život
- 66 Správa CHKO Jeseníky
- 67 Správa CHKO Litovelské Pomoraví
- 69 Středisko ekologické výchovy Sluňákov OŽP Olomouc



- 70 Středisko ekologické výchovy Vila Doris při DDM Šumperk
- 71 Středisko ekologické výchovy, odd. přírodních věd DDM Olomouc
- 80 Vlastivědné muzeum Jesenicka
- 81 Vlastivědné muzeum Olomouc
- 83 Zoologická zahrada Olomouc-Svatý Kopeček
- **Školní výchova**
 - 1 Agentura ochrany přírody a krajiny – středisko Olomouc
 - 2 Bioconsulting – Ivan Zwach, Rozstání
 - 3 Biologická stanice Přerov
 - 10 ČSOP – Regionální sdružení a Ekocentrum Iris Prostějov
 - 25 Dům dětí a mládeže Zábřeh
 - 31 Hnutí DUHA Olomouc
 - 34 Krajský úřad Olomouckého kraje
 - 37 Lukavský APIS Plumlov
 - 38 Městský úřad Hranice
 - 39 Městský úřad Konice
 - 41 Městský úřad Přerov
 - 53 Pedagogické centrum Olomouc
 - 59 Sdružení „D“ Olomouc
 - 67 Správa CHKO Litovelské Pomoraví, Litovel
 - 68 Stanice mladých přírodovědců Jeseník
 - 69 Středisko ekologické výchovy Sluňákov OŽP Olomouc
 - 70 Středisko ekologické výchovy Vila Doris při DDM Šumperk
 - 71 Středisko ekologické výchovy, odd. přír. věd DDM Olomouc
 - 81 Vlastivědné muzeum Olomouc
 - Vzdělávání na vysokých školách
 - 43 Mezinárodní rozvojová studia PřF UP Olomouc
 - 69 Středisko ekologické výchovy Sluňákov OŽP Olomouc
 - 74 Katedra ekologie a životního prostředí PřF UP Olomouc
 - 76 Katedra primární pedagogiky PedF UP Olomouc
- **Mimoškolní výchova**
 - 3 Biologická stanice Přerov
 - 10 ČSOP – Regionální sdružení a Ekocentrum Iris Prostějov
 - 11 ČSOP – ZO 61/01 Oriolus Prostějov
 - 13 ČSOP – ZO 61/04 Hlouchela Prostějov
 - 14 ČSOP – ZO 71/02 Upolín Olomouc
 - 15 ČSOP – ZO 71/05 Šternberk
 - 16 ČSOP – ZO 71/08 Castor Olomouc
 - 18 ČSOP – ZO 71/11 Štěpánov
 - 23 Dům dětí a mládeže Litovel



- 25 Dům dětí a mládeže Zábřeh
- 26 Ekojóga ČR Jeseník
- 27 Hnutí Brontosaurus – ZČ Baobab Jeseník
- 28 Hnutí Brontosaurus – ZČ Campanula Barbata Olomouc
- 29 Hnutí Brontosaurus – ZČ Ještěr Jeseník
- 30 Hnutí Brontosaurus – ZČ Modrý kámen Prostějov
- 32 Hnutí GO! Olomouc
- 33 Junák – okresní rada Olomouc
- 41 Městský úřad Přerov
- 48 Okresní myslivecký spolek Olomouc
- 49 Okresní myslivecký spolek Prostějov
- 54 PermaLot, Svojanov u Bouzova
- 56 Predmostensis Přerov
- 67 Správa CHKO Litovelské Pomoraví, Litovel
- 68 Stanice mladých přírodovědců Jeseník
- 69 Středisko ekologické výchovy Sluňákov OŽP Olomouc
- 70 Středisko ekologické výchovy Vila Doris při DDM Šumperk
- 71 Středisko ekologické výchovy, odd. přírodních věd DDM Olomouc
- 72 Střední lesnická škola Hranice
- 82 YMCA (Křesťanská asociace mladých) Olomouc
- 83 Zoologická zahrada Olomouc-Svatý Kopeček
- **Vzdělávání a osvěta ve veřejné správě**
 - 4 Centrum dopravního výzkumu Olomouc
 - 31 Hnutí DUHA Olomouc
 - 44 Ministerstvo životního prostředí – reg. pracoviště Olomouc
 - 52 Pavel Jefimov – Poradenská činnost s odpady, Olomouc
 - 66 Správa CHKO Jeseníky, Jeseník
 - 67 Správa CHKO Litovelské Pomoraví, Litovel
- **Vzdělávání a osvěta v podnikové sféře**
 - 5 Aquatest, a.s. – pobočka Olomouc
 - 6 Associated Consultants & EMC Servis, s.r.o., Olomouc
 - 7 Ing. Zdeněk Kobert – KCM, Přerov
 - 8 Certifikace ISO/EMAS – QES, s.r.o. – pobočka Olomouc
 - 9 QKC Olomouc
 - 31 Hnutí DUHA Olomouc
 - 52 Pavel Jefimov – Poradenská činnost s odpady, Olomouc
 - 57 PRO-BIO Svaz ekologických zemědělců, Šumperk



MAPA ORGANIZACÍ S NÁPLNÍ EVVO V OLOMOUCKÉM KRAJI

